

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian newspaper in the world.
Established in 1886 by J. J. Paukstys.
Publication number (USPS-659180).

Vienybe is published twice a month by Valerie Tysliava and son Joseph N. Tysliava at 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207. Second Class postage paid at Brooklyn, N. Y. Postmaster: Send address changes to Vienybe, 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207.

Subscription per year \$10.00. By First-Class mail \$25.00.

Staff: Editor: Jonas Valaitis; Managing and Layout editor: Valerie Tysliava; Assistant: Edmund Vaičiulis; Composition: Ann Waivada; Business Manager and Photo editor: Joseph N. Tysliava.

Contributing editors and writers: Dr. Algirdas Budreckis, Demie Jonaitis, Charles P. Kal, Jonas Kiznis, Juozas Kreivenas, Salomeja Narkeliūnaite, Edvardas Šulaitis, Vytautas Zalatorius.

METANT ŽVILGSNĮ ATGAL

Atsisveikinome su 1983-aisiais, kurie buvo pavadinti "Aušros metais". Dar neseniai vieni kitus sveikinome su šventiniais linkėjimais, pergvenome tą kalėdinį triukšmą, kuris šiame krašte yra svarbesnis už tikrąją jų paskirtį.

Atėjo 1984-ieji, kuriuos rašytojas George Orwell buvo išgarsinęs savo knyga "1984", šiuo metu vėl vienu populiariausių leidinių Amerikoje.

Rodos, visai neseniai skambino naujametiniai varpai, o dabar jau viena mėnesį gyvenome. Galima sakyti, nespėjame plėsti kalendoriaus lapelių, vis laukdami naujų dienų, savaitių, mėnesių...

Šiuos metus vieni siūlo pavadinti VLIKO metais, kiti — šv. Kazimiero. Tačiau kaip bepavadinome — nuo to niekas nepagerės, o taip pat gal ir neblogės. Tų visokių vardų dalinimas konkrečiai veiklai maža gi duoda naudos.

☆ ☆ ☆

Praėjusieji metai nebuvo eiliniai metai. Išeivijoje lietuviuose vyko didelis sujudimas ryšium su II Pasaulio Lietuvių Dienomis Chicagoje. Apie 10 dienų suvažiavę lietuviai iš daugelio kraštų ir įvairiais renginiais maitino savo dvasią. Tomis dienomis vyko PLB Seimas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso atidarymas, dainų šventė, sporto žaidynės, operos I Lituani pastatymas ir daug kitų didesnių ar mažesnių renginių.

☆ ☆ ☆

Ta proga Australijos lietuviai atsiuntė nemažą delegaciją — sportininkų grupę, kuri dalyvavo ne vien tik žaidynėse Chicagoje, bet apvažiavo nemažą Š. Amerikos lietuvių didesnių vietovių.

Nors II pasaulio lietuvių dienos ir buvo reikšmingas įvykis, jis (ypatingai kai kurios jų dalys — dainų šventė, sporto žaidynės ir kt.) nesukėlė tokio išpūdzio, kokio buvo galima laukti. Mūsų kaimynai latviai ir estai sugeba suorganizuoti didingesnius panašaus pobūdžio renginius. Apie tai kai kuri mūsų spauda nemažą rašė, atrodo, rengėjai ateityje, iš savo klaidų gal ir pasimokys.

☆ ☆ ☆

Metų bėgyje įvairiose JAV ir Kanados lietuvių kolonijose būta nemažą įvairių koncertų. Chicagoje koncertų rengėjų tarpe pirmavo Margučio radijo programos vedėjas Petras Petrutis. Jis surengė net 3 koncertus, iš kurių vieną — sol. Nelės Paltinienės ir jos vyro muz. Arvydo Paltino pasirodymą turėjo pakartoti. Beje, Paltinai sutraukė didesnę publikos būrį negu bet kuris čia įvykęs solinis koncertas, o taip pat ir kitose Š. Amerikos liet. kolonijose susilaukė gana didelio pasisekimo.

Reikia pridėti, jog šie neseniai iš Lietuvos į Vokietiją persikėlę gyventi menininkai šiemet vėl koncertuos Amerikoje (Chicagoje jų koncertas rengiamas gegužės 27 d.)

☆ ☆ ☆

Labai gausios buvo lietuvių menininkų parodos, ypač Chicagoje. Čia veikė dvi galerijos — viena Čiurlionio galerija Jaunimo Centre, o kita — amerikiečių galerijų rajone šiaurinėje dalyje (ši metų pabaigoje dėl finansinių sunkumų turėjo užsidaryti).

New Yorke lietuvių dailės parodos daugiausia buvo rengiamos Kultūros židinyje, Brooklyne. Pažymėtina, jog pirmoji metų paroda buvo dail. K. Žoromskio, kuris vėliau buvo išstatęs savo darbus Vilniuje ir juos padovanojo Lietuvai.

Kalbant apie žymesnius dailininkus, reikia prisiminti dail. Viktorą Petravičių, kuris metų bėgyje buvo surengęs parodų lietuviams ir amerikiečiams, o metų gale jo darbų paroda irgi surengta Vilniuje. Trumpai prieš Naujuosius Metus Vilniuje atidaryta ir išeivių foto meistro kun. A. Kezio paroda, kuris taip pat aktyviai reiškiasi lietuvių bei amerikiečių fotografų tarpe. New Yorke buvo paminėta dail. A. Galdiko 90 gimimo sukaktis ir surengta jo apžvalginė paroda.

☆ ☆ ☆

Amerikos lietuvių literatūroje vyravo dabartinis išeivių rašytojų draugijos pirmininkas iš Chicagos — Anatolijus Kairys. Jam atiteko dvi premijos: **Draugo** romano — už knygą "Kelionė į Vilnių" ir Lietuvių Rašytojų Draugijos — "Pažadų Dvarą".

Stasys Santvaras buvo vienas iš išeivių rašytojų, kurio knygos pasirodė Amerikoje ir Lietuvoje.

New Yorke buvo suorganizuotos dvi premijų šventės. Pirmoji jų buvo surengta gegužės 14 d., o antroji spalio 2 d. Kultūros židinyje.

LIETUVIŲ DIENA ROMOJE KOVO 4 D.

Popiežiaus Jono Pauliaus II noru ir valia visos religinės pamaldos bus celebruojamos lietuviškai. Kadangi niekas iš Lietuvos į šias iškilmes negali atvykti, popiežius nori, kad prie šv. Petro kapo būtų atstovaujama visai Lietuvai, minint šv. Kazimiero, Lietuvos globėjo, 500 metų mirties sukaktis. Iškilmingas Mišias popiežius aukos lotyniškai su lietuviškais skaitymais. Mišių metu aukas neš tik lietuviai. Bus giedamos ir lietuviškos giesmės. Visos pamaldos bus transliuojamos per Italijos televiziją.

Pamaldoms giedos pasaulinio masto Vienos, Austrijos choras, vadovaujamas Karazam. Tuo atve-

ju pamaldos bus transliuojamos ir per Europos televiziją.

Pamaldų metu lietuviai kunigai pagelbės popiežiui dalinti tikintiesiems Komuniją. Iš popiežiaus rankų galės Komuniją priimti lietuvių atstovai — apie 70 asmenų. Bazilikoje lietuviams vietos bus rezervuotos.

Kovo 2 ar 3 dienomis bus lietuviams audiencija pas pop. Joną Paulių II. Popiežius po sveikinimo kalbos norės asmeniškai susipažinti su audiencijos dalyviais ir su jais nusifotografuoti.

Tokios iškilmės Romoje lietuviams yra pirmos.

Clevelando lietuvių tautinių šokių grupė Grandinėlė šv. Kazimiero sukaktyje kovo 4 d. Romoje atliks lietuvišką programą, kad lietuviai ir kitataučiai pamatytų dalelę lietuvių kultūros. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Pavasarinėje šventėje buvo įteiktos premijos: Genei Kazokienei \$3,000 premija už lituanistinį darbą; dailės premija — dail. Vytautui Ignui; teatro premija — Henrikuui Kačinskui; muzikos premija — Jeronimui Kačinskui; už lituanistiką anglų kalba — prof. Vytautui Vardžiui; už kultūrinę veiklą — Liudui ir Aleksandrai Sagiams — už radijo programą — prof. Jokūbui Stukui.

Visos šios premijos po \$1,000. Kultūros Taryba buvo paskelbusi dramos konkursą. Jį laimėjo Algirdas Landsbergis. Čia jam ir buvo įteikta \$2,000 premija. Jaunojo dailininko \$500 premija įteikta Sofijai Gruzdytei.

Antroje šventėje įteikta Maironio vardo poezijos premija \$1,000 Bernardui Brazdžioniui (mecenatė N. Mazalaitė), Juozo Gabės jaunimo premija — Leonardui Žitkevičiui ir Pauliui Jurkui (po \$500), Aloyzo Barono novelės premija Pauliui Jurkui (\$500).

☆ ☆ ☆

Išeivijoje kukliai, o Lietuvoje gana iškilmingai paminėta Dariaus-Girėno skrydžio į Lietuvą 50 metų sukaktis. Chicagoje prie jų vardo paminklo liepos pradžioje surengta programa. Prie jų paminklo Brooklyne taip pat įvyko minėjimas, o po kelių savaitių — rudenio — akademija Kultūros židinyje. Lietuvoje būta daug minėjimų įvairiose vietovėse. Taip pat ten susukti du filmai — dokumentinis ir meninis, kurie Tarybų Sąjungos sportinių filmų festivalyje buvo atžymėti premijomis. Beje, minėjimas buvo surengtas Dariaus-Girėno žuvimo vietoje, dabartinėje Lenkijos teritorijoje.

☆ ☆ ☆

Įvairios organizacijos ir vienetai buvo surengę savo suvažiavimus ar seimus: VLIKas — Detrote, L. Vyčiai — Philadelphijoje, BALFas — Brocktone, Sporto Sąjunga — Clevelande, ALTas — Chicagoje. Lietuvių skautija paminėjo savo 65-erių metų sukaktį jubiliejine stovyklą Kanadoje.

☆ ☆ ☆

Dar reikia pažymėti VI-ji Šiaurės Amerikos lietuvių teatro festivalį, įvykusį lapkričio pabaigoje Chicagoje, kuris sutraukė tik 4 lietuvių teatro vienetus ir paliko gana liūdną vaizdą.

☆ ☆ ☆

Metų bėgyje iš gyvųjų tarpo pasitraukė nemažą nusipelnusių asmenų. Jų tarpe buvo: komp. Julius Gaidelis, rašyt. Janina Pakštienė-Narūnė, kun. Stasys Yla, dail. Kazys Veselka, prel. J. Gutauskas, šachmatininkas Povilas Vaitonis, Jonas R. Simanavičius, architektas Jonas Mulokas, sporto veikėjas Stepas Garbačiauskas, kompozitorius Alfonsas Mikulskis, komp. Aleksandras Aleksis ir daugelis kitų. Lietuvoje mirė žurnalistas Juozas Keliuotis, poetas Antanas Miškinis ir kt.

☆ ☆ ☆

Dabar laukiame, ką atneš 1984-ieji. Jų bėgyje irgi bus įvairių didesnių renginių. Jų tarpe šv. Kazimiero minėjimas Romoje ir Toronte, Tautinių Šokių šventė Clevelande, Lietuvių Sporto Žaidynių salės sporto šakų varžybos Toronte, na, ir SLA ekskursija į Karibų vandenį ir Meksiką.

Visiems čia suvardintiems ar nepažymėtiems renginiams linkime geros sėkmės!

Edvardas Šulaitis

IŠ LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLOS

Dr. Ramūnas Kondratas, JAV LB VRT-bos narys, atstovaudamas L.B-nę, sausio 22 d. dalyvavo specialioje, kur buvo pranešama apie Europos Saugumo konferenciją, tik ką įvykusią Stockholm, Svedijoje.

Kaip anksčiau LB-ės VRT-bos nariams, 1983 m. lapkričio 17-tą lankantis State Department'e buvo pažadėta, ką tik pasirodžiusiame, State Departmento leidžiamame GIST biuletenyje pakartojamas JAV-bių nusistatymas, **nepripažįstas Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą.** Jame paminimas Lietuvos Diplomatinių tarnybų pripažinimas, ir pasiektas galutinis tikslas — **išlaisvinti — Lietuvą, Latviją ir Estiją.** Taip pat suminima, kokiomis prodomis JAV-bių atstovai tą nusistatymą praeitų metų bėgyje yra kėlę į viešumą.

a). Kaip Valstybės Sekretoriaus kasmetiniai pareiškimai — Vasario 16-osios proga.

b). Prezidento Reagan pareiškimas per JAV ambasadorę Jungtinių Tautų nariams.

c). Specialaus Pabaltijo skyriaus — Radio Liberty įvedimas ir kita.

Kilus dėl kai kurių punktų abejonėms, užtikrinu, kad Pabaltijo valstybių atžvilgiu JAV-bių nusistatymas nepasikeitęs.

Pranešame, kad JAV LB-ės VFT-bos pastangomis, kiekvienais metais išleidžiamas raportas apie žmogaus teisių pažeidimus — **Violations of Human Rights in Soviet occupied Lithuania — Report for 1982** jau atspausdintas ir jį galima gauti kreipiantis į LB-ės VRT-bos vicepirmininkę — Aušrą Zerr, 708 Custis Rd., Glenside, PA. 19038, arba skambinant — (215) 886-5849.

1982-ųjų metų raportą redagavo kun. Kazimieras Pugevičius, talkinamas Gintės Damušytės ir Lietuvos Informacijos centro. Jis atspausdintas Darbininko spaustuvėje. Raporto kopijos bus įteiktos visiems JAV senatoriams ir kongresmenams, taip pat per Lietuvos diplomatinę tarnybą — diplomatinėms atstovybėms. Dalis raporto, pritaikyto Kanadai, Didžiajai Britanijai ir Australijai, pasiūsta tų kraštų L.B-ėms, skelbti tuose kraštuose.

Neseniai, JAV L.B-vės V.R.T-bos pastangomis, Rimvydo Šilbajorio redaguota knyga **Mind Against the Wall**, — rinkiniai apie lietuvių kultūrą Sovietų okupacijos metu, galima išigyti **Drauge** ir pas platintojus. Dalis knygos kopijų įteikta mokslinėms įstaigoms.

Specialios radijo programos, viena skirta Vasario 16-tai, kita — pristatanti Lietuvos istoriją ir trečia — Sv. Kazimiero 500 metų sukakčiai atžymėti, išsiuntinėtose radijo valandėlėms ir apylinkių valdyboms, kurios buvo pareiškusios noro jas gauti.

Programas paruošė LB-ės VRT-bos narys — Eduardas Meilus, Jr. Jeigu kas norėtų jų gauti kreipkitės į Eduardą Meilų — 70 Curtis Str., Auburn, MA. 01501. Telefonas — (617) 753-7232.

Vasario 16-osios proga, paruošti pavyzdiniai laiški: Prezidentui, Valstybės sekretoriui — Secretary of State, JAV Senatoriams ir kongresmenams. Taip pat buvo išsiuntinėti visoms LB-ės apylinkių ir apygardų valdyboms LB-ės Tarybos ir JAV PLB-ės Seimo nariams laišku pavyzdžiai laikraščių redaktoriams ir minėjimuose priimamųjų rezoliucijų. Laiškų ir rezoliucijų pavyzdžius paruošė — LB-ės VRT-bos narė Teresė Meiluvienė.

JAV LB-ės VRT-bos nariai: Daiva Kezienė, dr. Ramūnas Kondratas ir dr. Viktoras Stankus, vasario 4-5 dienomis, atstovaudami LB-nę, dalyvavo specialioje konferencijoje, Washington, kurioje buvo diskutuojami (OSI) ypatingi kvotų įstaiigos prasižengimai — teisingumo istatymams. Konferenciją suorganizavo Americans for Due Process organizacija. Toje organizacijoje — JAV LB VRT-bei atstovauja Daiva Kezienė.

Jonas Urbonas

JAV LB VRT-bos pirmininkas

REAGANO PROKLAMACIJA MINI ŽMOGAUS TEISES PABALTYJE

1983 m. gruodžio 9 prezidentas Reagan pasirašė proklamaciją, skelbiančią gruodžio 10 d. Žmogaus Teisių Diena ir gruodžio 15 d. Teisių Statuto (Bill of Rights) Diena. Prieš 35-erius metus, 1948 m. gruodžio 10 d., Jungtinės Tautos priėmė Visuotinę Žmogaus Teisių Deklaraciją, kurią dažnai mini lietuvių savilaida ir patriotinio sąjūdžio veikėjai. Savo proklamacijoje Reaganas kritikuoja Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos režimus už žmogaus teisių pažeidinėjimą. Jo žodžiais, "visoje Rytų Europoje ir Pabaltijo valstybėse paneigiamos darbininkų ir kitos pagrindinės žmogaus teisės — išraiškos, susirinkimų, religijos laisvė, ir teisė laisvai apsispręsti". [ELTA]

PABALTIJO KLAUSIMAS TARPTAUTINĖJE PARLAMENTARŲ SĄJUNGOJE

Pabaltijo klausimas buvo paminėtas 1983 m. spalio mėnesį Seoule, Pietų Korėjoje, įvykusios 70-osios Tarptautinės Parlamentarų Sąjungos (Interparliamentary Union) suvažiavimo metu. Kongresmanas Raymond J. McGrath savo spalio 7 d. pasakytoje kalboje pareiškė: "Jei mes tikrai rimtai žiūrime į laisvo apsisprendimo principą, tada mes negalime ignoruoti Afganistano ir Kampučėjos okupacijų, ar ankstesnės prievartinės Pabaltijo valstybių — Latvijos, Lietuvos ir Estijos — okupacijos 1944-ais metais. Aš teciūju tik keletą aki-vaizdžių laisvo apsisprendimo paneigimo pavyzdžių". [ELTA]

PLB Visuomeninių reikalų komisijos posėdyje, įvykusiame gruodžio 10 d. New Yorke, pasiskirstyta pareigomis: pirm. Algimantas Gečys, pirmininko pavaduotojas Juozas Danys, vicepirmininkai dr. Kazys Ambrozaitis, dr. Bronius Nemickas, sekr. Gintė Damušytė.

Dr. Pijus Grigaitis kalba buvusio Lietuvos Prezidento dr. Kazio Grinius priėmimo. Dešinėje Lietuvos ministras Washingtono pulk. Povilas Žadeikis.

DR. PIJAUS GRIGAIČIO GIMIMO 100 METŲ SUKAKTIES PROGA

1983 m. spalio 16 d. sukako 100 metų nuo politiko, visuomenininko ir žurnalisto Pijaus Grigaičio gimimo. Jis buvo gimęs 1883 m. spalio 16 d. Gudaičių kaime, prie Kudirkos Naumiesčio 1895 m. įstojo į Marijampolės gimnaziją, o vėliau perėjo į Mintaujos gimn., kurioje aktyviai dalyvavo slaptoje Vinco Kudirkos draugijoje. Ten susipažino su draudžiamąja lietuviška raštija, o taip pat ir su revoliucine rusų literatūra.

Grigaičio biografija labai marga. — Jis Marijampolės gimnazijoje įsteigė slaptą moksleivių būrelį, prisimindamas pareigas išrašinėti iš užsienio lietuvių literatūrą vadovavo Artojų Draugijoje ir teatralinėje veikloje.

Tos draugijos surengtame Salemos Budoje, dr. K. Griniaus tėviškėje kalbėjo Aušros sukakties minėjime, 1903 m. įstojo į Petrapilio universitetą ir išitraukė į lietuvių teatro veiklą.

(1905 m. sausio 22) susstrekavo Rusijos universiteto studentai. Tad Grigaitis išvyko į Marijampolę, kur padėjo Griniams paruošti spektaklį Amerika Pirtyje.

Kaip Lietuvos Socialdemokratų partijos veikėjas dalyvavo Lietuvos revoliuciniame sąjūdyje. 1905 važiavo į Gudelių I vls. susirinkimą, bet kelyje dragūnų sulaukytas, sumuštas ir įmestas į S. Kalvarijos kalėjimą, vėliau perkeltas į Suval-

kų kalėjimą. Karo teismo pasmerk- tas mirti, bet S. Kalvarijos kalinių telegrama Rusijos premjerui grafiui Vittei buvo priimta dėmesin, ir G. byla atsidūrė civiliniame teisme. 1906 m. birželio 6 d. Grigaitis iš Suvalkų kalėjimo pabėgo ir atvyko į JAV rinkti aukų revoliucijai. Surinko apie 29,000 rublių, kuriuos per Revoliucijai remti komitetą pasiuntė į Europą.

1905 išvyko į Europą ir Berne Šveicarijoje baigė teisių mokslus ir dvejus metus studijavo filosofiją.

Grįžęs į JAV, įsikūrė Baltimore, Md., redagavo savaitraštį **Pirmyn**. Redagavo ir žurnalą **Naujoji Gdynė** 1914 m. pakviestas redaguoti **Naujienu**. 1914 m. dalyvavo Visuotinio Amerikos Lietuvių seime, jame pasiūlė rezoliuciją, kad Lietuvai būtų pripažinta apsisprendimo teisė.

Baigė Chicagos universitetą ir gavo teisių daktaro laipsnį. Dalyvavo bendrose lietuvių organizacijose kovai už Lietuvos išlaisvinimą. Padėjo įsikurti ALTui, jam ilgus metus sekretoriavo. Dalyvavo visose delegacijose Baltuosiuose Rūmuose Lietuvos laisvinimo reikalams. Vienas BALFo organizatorių. Veikė kongresą, kad būtų priimtas DP įstatymas tremtiniams į JAV įsileisti. Priklauso SLA; jame buvo ilgametis Apšvietos komisijos pirmininkas, dalyvavo visuose SLA seimuose.

Jonas Valaitis

ALTo pareigūnų vizitas pas JAV prezidentą John F. Kennedy. Pirmoje eilėje iš k.: SLA prezidentas St. Gegužis, dabartinis SLA prez. P. P. Dargis, už jo inž. A. Rudis, dr. P. Grigaitis, prez. J. Kennedy, Leonardas Šimutis ir Kongr. iš Pennsylvania Daniel Flood.

Br. Kviklys ir V. Petukauskas kalbasi apie draudžiamosios spaudos parodos eksponatus.

BOSTON, MASS.

Smuikininko Izidoriaus Vasyliūno mirties metinės sausio 22 d. paminėtos Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioj. Mišioms giedojo solistas Benediktas Povilavičius. Po mišių parapijos salėj kalbėjo komp. Jeronimas Kačinskas.

Elena Vasyliūnienė solistui ir muzikui padėjo. Dalyviai pavaišinti kavute ir užkandžiais.

Lietuvių Moterų Federacijos Bostono klubo susirinkime sausio 21 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos patalpose kalbėjo buv. Vilniaus operos solistas Stasys Liepas. Jis nedainavo, bet su vaidyba skaitė satyrinius ir humoristinius rašinius:

Lit. Mokyklos vedėja Zita Krukonienė kalbės Bostono inžinierių d-jos (ALIAS) susirinkime vasario 17 inž. Juozo Rasio namuose, Cambridge, Mass. Draugija Vasario 16 minėjimo išvakarėse visada susirenka ir surenka aukų Lietuvos laisvinimo darbams.

Paminėjo poetą Antaną Miškinį sausio 22 programoj Laisvės Varpas. Miškinis mirė 1983 m. gruodžio 16 Lietuvoj. Apie poetą kalbėjo rašytojas Stasys Santvaras.

Vasario 16 d. nuo 9:30 val. iki 10 val. ryto Minkų radijo valandėlė ruošia specialią programą Lietuvos nepriklausomybės šventės proga AM banga 1360.

Vasario 16 d. vakare nuo 8:05 iki 9 val. Laisvės Varpas ruošia specialią programą Lietuvos nepriklausomybės šventei iš WBET stoties, AM banga 1460.

Brocktono Lietuvių Taryba rengia Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo minėjimą vasario 12 d. 10 val. pamaldos Šv. Kazimiero bažnyčioj. Po pamaldų Mindaugo aikštėj Lietuvos vėliavos pakėlimas. 3 val. popiet Šv. Kazimiero parapijos salėj akademija, meninė programa ir vaišės.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas Bostone vyks vasario 19 So. Bostono Lietuvių Pil. D-jos salėj.

Elenos Vasyliūnienės dailės darbų paroda Cambridge Public Library atidaroma kovo 5 d. Tęsis dvi savaites.

Kovo 18 3 val. p. p. First & Second Church salėj Bostone įvyks Baltų D-jos koncertas. Programą atliks pianistė Dalia Sakaitė.

WORCESTER, MASS.

Lietuvių Organizacijų Taryba Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 66-erių metų sukakties minėjimą rengia sekmadienį vasario 12 d.

11 val. ryto iškilmingos mišios Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis ir uniformomis.

Po mišių visiem dalyviams ten pat salėje kavutė, kurią rengia Lietuvos vyčių 116-oji kuopa.

Tą patį sekmadienį ir ta pačia intencija 10 val. ryto Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje mišios.

3 val. popiet minėjimas Maironio Parko didžiojoje salėje. Kalbės lietuvių kalba Jonas Rūtenis iš Cape Cod, Mass., anglų kalba — valstijos seimo atstovas William Glodis iš Worcesterio.

Meninę programą atliks Šv. Kazimiero parapijos vyrų choras, vadovaujamas muz. Z. Snarskio, ir lituanistinė mokykla.

Aukos skiriamos pagal aukotojų pageidavimą: ALTui, VLIKui ir Lietuvių Bendruomenei. Jas galima įteikti minėjime ar pasiųsti organizacijų tarybos išdininkui Algiui Glodui, 37 Sandy Glen Drive, Holden, Mass. 01520.

Po minėjimo salėje vakariene.

Kanados LB krašto valdyba, išrinkta gruodžio 3-4 tarybos suvažiavime Toronto, Ont. sausio 3 pasiskirstė pareigomis: pirm. adv. Algis Pacevičius, vicepirmininkai — Vytautas Bireta ir Henrikas Stepaitis, vicepirmininkė visuomeniniams reikalams Joana Kuraitė-Lasienė, išd. Juozas Krištolaitis, sekr. Ramunė Sakalaitė-Jonaitienė, narė apylinkių reikalams Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė, KLJ S-gos atstovė Sigita Bersėnaitė, Kanados sporto apygardos atstovas Rimvydas Sonda.

Vokietijoj Lietuvos nepriklausomybės šventė minima: vasario 11 d. Miunchene, vasario 12 Memmingene, vasario 18 d. Huettenfelde, o vasario gale Stuttgarte.

Dr. Vytautas Dambra, anksčiau gyvenęs ir dalyvavęs newyorkiečių veikloje, dabar gyvenęs Caracas, Venezueloje, lankėsi New Yorke ir išigijo lietuviškų knygų bei šv. Kazimiero sukaktuvinių medalių. Venezueloje jis vadovauja Lietuvių Bendruomenei.

Colorado lietuviai Vasario 16-osios minėjimą rengia Applewood Country Club, Golden, Colorado, vasario 12, sekmadienį, 1 val. popiet.

Prel. Mykolas Ožalas, Scranton, Pa., Šv. Juozapo parapijos klebonas, Scrantono vyskupo paskirtas tos vyskupijos patarėju. Prelatas gruodžio 19 minėjo 72-ą gimtadienį.

HARTFORD, CONN.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas ruošiamas vasario 12, sekmadienį. Mišios 9 val. ryto Šv. Trejybės bažnyčioj. Po mišių bažnyčios salėj minėjimas. Kalbės Draugo redaktorius M. Drunga iš Chicagos. Meninę programą atliks trijo Paslaptis.

WATERBURY, CONN.

VASARIO 16-OSIOS MINĖJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 66 metų ir Lietuvos valstybės įkūrimo 733 metų sukakties minėjimas vyks tokia tvarka.

Vasario 16, ketvirtadienį, 9 val. ryto prie miesto rotušės pakeliama Lietuvos vėliava. Šventės meru bus aktyvus visuomenininkas ir eilės organizacijų narys John Stokes. Po to rotušėje priėmimas su garbės svečiais.

Sekmadienį vasario 19 d., 11 val. mišios už Lietuvą Šv. Juozapo bažnyčioje, 3 val. popiet minėjimas mokyklos salėj, 29 John St. Kalbėtoja Gintė Damuštė, Lietuvių Informacijos Centro direktorė iš New Yorko.

Meninę programą atliks muz. Jono Beinoriaus vadovaujamas vyrų sekstetas. Garbės svečiai: kongresmanas William R. Ratchford ir miesto meras Edward D. Bergin, Jr.

Vaidas iš draudžiamosios spaudos parodos Clevelande sausio 21-22 d. d. Vlado Bacevičiaus nuotr.

A. BARKAUSKAS ARGENTINOJE

Kaip praneša Argentinos Lietuvių Balsas, į naujojo Argentinos prezidento dr. Raul Roberto Alfonsin įvesdinimo iškilmes buvo atvykę daug žymių pareigūnų iš viso pasaulio. Jų tarpe buvo ir Antanas Barkauskas, kuris laikraštyje pristatytas kaip T. Lietuvos prezidentas. Jį atlydėjo V. Stankevičius ir dar keturi delegacijos nariai. Antanas Barkauskas dalyvavo ne tik oficialiame priėmime, bet atskirai pasitarė su naujuoju Argentinos prezidentu ir kitais aukštaisiais Argentinos pareigūnais, jų tarpe su prezidentu, viceprezidentu ir kitais, o taip pat susitiko ir su lietuvių kolonijos žmonėmis.

IŠ TERORISTŲ IŠVADUOTAS A. DIDŽIULIS

Kolumbijoje apie 3 mėnesius teroristų nelaisvėje išbuvo 25 metų lietuvis jaunuolis Algimantas Didžiulis. Sis mokslus JAV baigęs jaunuolis buvo teroristų pagrobtas ir už jo paleidimą buvo reikalauta pinigų. Tačiau policija tuos teroristus susekė ir susišaudyme su jais trys teroristai žuvo, o šeši paimti nelaisvėn, Didžiulis išlaisvintas. Chicagoje ir kituose JAV miestuose gyvena Didžiulio giminių.

DU SVEČIAI IŠ LIETUVOS

Pradėjus tarybinams lėktuvams kursuoti į Montrealį, vėl gali atvykti lietuviai iš Lietuvos į Ameriką, neskrisdami per Meksiką.

Vienoje iš tarybinių grupių, kurios atvyko per Montrealį į JAV, buvo ir du lietuviai: Palangos Prekybos valdybos viršininkas Feliksas Steponavičius ir Kauno miesto vyr. architektas Algimantas Sprindys. Jie viešėjo New Yorke, New Haven ir Hartford, Conn., Washington, D. C., Floridoje ir kitur.

Povilui Gaučiui, gyvenančiam Hinsdale, Ill., už brazilų poezijos antologiją lietuvių kalba "Lianų liepsnos" Sao Paulo Brazilų Meno kritikų draugija paskyrė premiją.

P. Gaučys verčia poezijos ir literatūros veikalus į lietuvių kalbą, verčia iš ispanų, portugalų, italų ir anglų kalbų. Jis yra paruošęs kelių tautų poezijos ir rinktinės literatūros antologijas.

Gyventi iš vagysčių man labai nemalonu.

Naujasis komunistinis žmogus A. Marcinkevičius

LENDYNA IŠ MAISO

Kartais, beskaitant Lietuvos spaudą, atrodo, lyg vartytum Amerikos didmiesčių dienraščių: vagystės, apiplėšimai, sukčiavimai, grobstymai... Net ir mafijos operacijas primenantys suokalbiai ten jau jokia ne naujiena. Tos istorijos tuo įtikimesnės, nes gaunamos iš autoritetingiausių lūpų ir skelbiamos oficialioje spaudoje.

Štai metų pabaigoje Lietuvos prokuroras Arsenijus Novikovas paskelbė visą litanią prasižengimų prieš socialistinį gyvenimo būdą ir bendrabuvio taisykles kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose. Anot prokuroro, daugiausia grobstymų ūkiuose išaiškinta Vilkaviškio, Vilniaus, Kėdainių, Kaišiadorių, Šiaulių, Klaipėdos ir Kauno rajonuose.

Vienoje byloje Pasvalio rajono Sabonių kolūkyje daugelį metų "darbavosi" vyresnioji buhalterė S. Gavušienė, pats kolūkio pirmininkas V. Drobulis ir vyriausioji buhalterė M. Brazienė. Jie, klastodami dokumentus, iš kolūkio kasos pagrobė 63 tūkstančius rb. Panašiai Jurbarko rajono Vytėnų kolūkyje kasininkė buhalterė A. Stašinskaitė su kolūkio valdybos pirmininku A. Kreivaičiu, vyriausiuoju buhalteriu V. Pocium bei apskaitininke buhalterė O. Abromaitienė pagrobė iš kolūkio per 42 tūkstančius rb.

NE VIEN KOLEKTYVIAI

Ypatingai smerktina individualia operacija Kelmės rajono "Pergalės" kolūkio fermos vedėja M. Narinkevičienė per inventurizaciją surašė fiktyvų bandos žiariaraštį ir taip laimėjo veršingą telyčią. Arba vėl Prienų rajono Stakliškių kolūkio vyriausioji zootechnikė O. Žuvininkienė ir fermos vedėjas A. Vinskas surašė du fiktyvius gyvuliams pirkti aktus, pasigrobdami 1380 rb. Tuos dokumentus patvirtino Žuvininkienės vyras kolūkio pirmininko pavaduotojas J. Žuvininkas. Švenčionių rajono Žemaitės kolūkyje už daugiau kaip 17 tūkstančių rb pagrobimą nuteistos trys buhalterijos darbuotojos.

Lietuvių vieningumas matyti iš to, kad, kai vienas pakliūva, kiti šoka jų ginti — prašo "palikti juos auklėti kolektyvui" ir parašo tokias charakteristikas, anot ruso Novikovo, "kad grobstytojus nors apdovanoji pristatyt".

Iš Kaišiadorių rajono Kalvių tarybinio ūkio centrinės fermos V. Zablockienė, D. Karpičienė ir J. Savickas pagrobė 308 rb vertės 77 kg svorio telyčaitę, ją tvarte papjovė ir mėsą paslėpė Zablockienės sandėliuke. J. Marcinkevičius ir I. Jaciunskas pavogė iš Alytaus rajono "Saulės" kolūkio veislinę kiaulę ir padarė žalos už 505 rb. Ir taip toliau, ir taip toliau.

Prokuroras Novikovas samprotauja, kad juk grobstymų praktiškai negalima nuslėpti nuo kolektyvo ir graudena, kad "reikia su šaknimis išrauti... pažiūrą, kad... kolūkietis, ... užkirtęs

Per vieną Vilniaus parką traukia porelę su nauju priaugliu gilios žiemos dienomis.
V. Kapočiaus nuotr.

kelią gėrybių grobstymui, yra nedraugiškas savo bendradarbiams."

NEBE TELYČAITĖS

Išėina aikštėn ir labai jau slepiamas jaunimo nusikalstamumas, kurio mastą galima spręsti iš to, kad prie visų miestų vidaus reikalų skyrių (milicijos) veikia nepilnamečių reikalų inspekcijos. Nusikaltimais ypač garsėja profesinių technikos mokyklų moksleiviai, ateities darbininkų pamaina.

Neseniai Vilkaviškio rajono liaudies teismas nuteisė šešius jaunuolius, neturinčius 21 metų. Jie stipendijų mokėjimo dieną patykojo pakeliui į autobusą apie keliasdešimt moksleivių ir juos apiplėšė. Visi šeši pinigais pasidalijo ir nuėjo gerti. Teismas gaujos vadui V. Giliui priteisė 5 metus, jo sėbriui A. Salikui — 4, o likusiems keturiems, įskaitant ir 16-metį S. Virbicką davė tris metus laisvės atėmimo. Tik dviem jaunikiams nuosprendžio vykdymas atidėtas.

Būdingas ir toks Raudondvario apylinkės vienišio gyventojų A. Marcinkevičiaus pareiškimas:

"Esu pačiame darbingo amžiaus viduryje, turiu keletą specialybių, tačiau jau daugiau kaip 17 mėnesių nedirbu jokio visuomenei naudingo darbo..." Pasirodo, Marcinkevičius protestuoja, kad į jo vienišį neišgrindžia kelio, o žiemą nenuvalo sniego. Jis turi per dumblą ir sniegą nuropoti iki autobuso, kuris jį nuvežtų į darbą.

Tai tokia tarybinė tikrovė, tokia komunizmo šiandiena, toks naujasis komunistinis žmogus.

MAŽEIKIŲ NAFTA

Planuotame ūkyje prieš metų galą dirbama sunkiau negu pradžioje, nes norima planą įvykdyti, atidirbti už pradžioje prarastą laiką.

Taip ir Lietuvoje — pačioje praeitų metų pabaigoje turėjo būti paleista atominė elektrinė prie Visagino ežero ir pradėjo veikti II Mažeikių naftai perdirbti gamyklos eilė.

Gamykla pradėta statyti 1972 m., Pirmoji eilė, gaminanti benzina, paleista 1980-aisiais. Antroji eilė gamina mazutą ir dizelinį kurą.

Žaliava gamyklai vamzdžiais atpumpuojama net iš Pavolgio. Nuo Novopoločko-Mažeikių naftotiekiu.

Dalis mazuto, kurį Amerikoje daug kas naudoja namams šildyti, kelias į Elektrėnus, kur yra didžiulės elektros stotys, gaminamos Lietuvai energiją. Tuo tarpu pati Mažeikių gamykla elektrą gauna iš vietinės elektrinės, kurios trečia eilė taip pat šįmet stojo į rikiuotę. Ši elektrinė gamina ne tik elektrą, bet ir šildo vandenį bei namus. Tokios elektrinės ten madoje, nes jos gana ekonomiškios, panaudodamos karštus garus ne tik turbinoms sukuti, bet ir miestui šildyti.

Naftos gamykla prie Varduvos upelio yra viena stambiausių įmonių Lietuvoje, pradėjusi naują pramonės šaką ir smarkiai prisidėjusi prie paties Mažeikių miesto augimo. Mažeikiai šiuo metu yra tokio dydžio, kaip prieš karą buvo Panevėžys, su maždaug 30,000 gyventojų. Didžiausias visų rūpestis yra tai, kad naftos įmonės paprastai yra didelės aplinkos teršėjos ir bijoma, kad šio gražaus miestelio apylinkės nepavirstų į dykumą.

STATO KOMUNIZMĄ

Tuo tarpu, kai vagys vogė, darbininkai dirbo, tai komunistai liežuvio "statė komunizmą". Jie 1983-ųjų gale Maskvoje pavėluotai suvažiavo į Centro komiteto plenumą, paskui sakė iš anksto paruoštas kalbas per Aukščiausios tarybos sesiją, skirtą 1984 m. plano ir biudžetui tvirtinti.

Kaip paprastai, Maskvos "ukazų" vykdyti Vilniuje metų pradžioje į tokius pat posėdžius susirinko Lietuvos kompartijos Centro komitetas. Pagrindinę kalbą pasakė pirmasis sekretorius P. Griškevičius. Jo kalba gana tiksliai atspindėjo J. Andropovo skaitytą pranešimą Maskvoje, kurį jis veik išimtinai paskyrė dalykiškiems ekonominiams klausimams.

Griškevičius pasidžiaugė, kad pramonės produkcija per pastaruosius trejus metus išaugo 13%, kad pereinamais metais viršytos žemės ūkio produktų valstybinių supirkimų užduotys, nors gyvulininkystė-

je ir paukštininkystėje 1981-5 metų planas dar nepasivytytas. Jis teigė, jog vidutinis darbininkų ir tarnautojų uždarbis pakilęs iki 178 rublių į mėnesį, o kolūkiečių iki 152 rb.

Toliau Petriukas, kaip jį ten vadina, kalbėjo apie darbo ir planinę drausmę, ūkiškumą, darbo našumo didinimą ir "maksimalų plano nevykdymo procentą". Pastarąjį terminą Andropovas pavadino nedrausmingumo rodikliu. Mat, kadangi planai dirbtinai išpūsti, tai ten būdavo visuotinai priimta, jog iki tam tikro laipsnio plano galima neįvykdyti.

MAISTO PROGRAMA

Dar Brežnevas, prieš mirdamas buvo paruošęs žemės ūkiui vystyti programą, kuri iki 1990 m. rusų imperijai turėjo garantuoti pakankamai maisto produktų ir žaliavų. Žinoma, tą buvo žadėję ir Leninas, ir Stalinas, ir Chruščiovas. Tuos pažadus paveldėjo ir Andropovas, o juos įgyvendinti turi tokie kaip Griškevičius ir jam pavaldūs.

Sena svajonė Lietuvoje pasiekti 3 milijonų tonų metinį javų derlių. Tai reikštų, jog iš hektaro reikėtų prikulti po 26-27 centnerius, kai tuo tarpu pastaraisiais metais derliai nesiekdavo nė 20 cnt iš ha. Tiesa, yra ūkių, kurie gauna ir po 35-40 centnerių grūdų iš hektaro. Tam reikia trašų, ypač organinių. Sekretorius su nostalgija prisiminė, jog kadaise "valstietis pavienininkas mėšlu tręšdavo ne tik bulves bei daržoves, bet ir žiemkenčius. Jis piktinosi, kad yra daug ūkių, kur į ariamas dirvas teįterpiama tik po 6-7 tonas mėšlo hektarui, o reikėtų žymiai daugiau — po 15-20 tonų.

Prisipažino, jog bulvių darbai skandalingai maži. Štai per pastaruosius trejus metus buvo vidutiniškai teprikasama po 115 cnt. iš ha, mažiau negu anksčiau. Jis norėtų, kad šis rodiklis pakiltų iki 200 cnt, o cukrinių runkelių iki 400-500 cnt iš ha. Tuo tarpu jau minėtoje Aukščiausiosios tarybos sesijoje Maskvoje delegatė iš Lietuvos traktorininkė S. Seržantovič skundė, kad trūksta mineralinių trašų, kai kurių žemės ūkio mašinų, kitos esą su defektais, nėra atsarginių dalių.

ATEINA JAUNESNI

Tas pats Lietuvos KP Centro komiteto XII plenumas padarė nemažą personalinių pakeitimų. Į pensiją išėjo senas komunistas K. Kairys, jo vieton į Lietuvos politbiurą išrinktas 50 m. amžiaus V. Mikučiauskas, buvęs Vilniaus miesto komiteto pirmasis sekretorius.

Taip pat buvo paskirti šie nauji centro komiteto skyrių vedėjai: S. Apanavičius — administracinių organų (vietoj A. Builio), S. Renčys — kultūros skyriaus (vietoj S. Šimkaus), M. Sadovskis — užsienio ryšių skyriaus (vietoj F. Strumilo). Įsteigti keli nauji centro komiteto skyriai, kurių vedėjais paskirti: A. Kiriuščenka — lengvosios pramonės ir liaudies vartojamų prekių, V. Normantas — žemės ūkio ir maisto pramonės ir V. Jankauskas — ekonomikos skyriaus.

LIETUVIAI CHICAGOJE

MARGUČIO RENGIAMĪ KONCERTAI

Ir šį pavasarį Margučio radijo programa yra numaciusi surengti du koncertus. Pirmasis iš jų bus kovo 25 d., o antrasis — gegužės 27 d. Abu koncertai vyks Jaunimo Centre.

Apie juos plačiau bus pranešta vėliau. O dabar tik tiek galima pasakyti, jog antrajame iš jų pasirodys populiarioji solistė Nelė Paltinienė ir jos vyras muz. Arvydas. Iki to laiko Chicagoje bus išleista ir sol. Paltinienės dainų plokštelė.

LIETUVIŲ OPERA CICEROJE

Ilgą laiką Chicago Lietuvos Operos "namais" buvo lietuvių seserų kazimieriečių vedama Marijos aukšt. mokykla. Ten vykdavo šios operos generalinės repeticijos ir pastatymai.

Tačiau juo tolyn tuo salės šeimininkės pradėjo statyti vis didesnius reikalavimus ir kelti nuomą. O nuo praėjusių metų salę visiškai atsakė.

Negalint prisiglausti pas "savuosius", operos vadovybė buvo priversta patalpų ieškoti kitur. Po ilgesnų svarstymų, buvo apsisuta ties Morton East aukšt. mokyklos auditorija, kuri yra 2423 S. Austin Blvd., Ciceroje.

Ši salė yra kiek talpesnė negu Marijos aukšt. mokykloje, graži ir tinkama tokio pobūdžio pastatymams. Ji yra geroje vietoje, pasiekama ir viešojo susisiekimo priemonėmis. Cicero lietuviams ji yra čia pat; tačiau ir iš Chicago vakarinių bei šiaurinių priemiesčių salė lengvai pasiekama. Be to, ir salės nuoma yra žymiai mažesnė negu pas seses kazimierietes. Taigi, kaip atrodo, salės pakeitimas gali išeiti į naudą.

Šių metų pastatymai — Fausto opera įvyks naujoje vietoje gegužės 5-6 dienomis.

Chicago Lietuvos Operai iligus metus vadovauja Vytautas Radzius.

VIENYBĖS ATSTOVYBĖ

Visais Vienybės laikraščio reikalais Chicagoje bei apylinkėse galima kreiptis į Ed. Sulaitį, 1330 S. 51st Ave., Cicero, Ill. 60650. Tel. 652-6825.

Onai Šulaitienei, Loretos ligoninėje padaryta dar viena operacija. Ligonė sveiksta dr. Petro Kisieliaus priežiūroje.

Rašytoja Sonė Pipraitė-Tomarienė gyvena Chicago šiaurinėje miesto dalyje ir kuria vaikų literatūros. Pas ją buvo atvykusi jos sesuo Vanda iš Lietuvos, kuri čia praleido 8 mėnesius.

Jono Mingėlos "Ziogas Muzikantas", eilėraščiai vaikams, jau išėjo iš spaudos. Eilėraščiai gana skambūs, iliustracijos Dianos Kizlauskienės ryškios, kai kurios spalvotos. Išleido LB Svetimo taryba. Rinkinys tinkamas vaikams, didelio formato, 70 psl.

IDOMUS POBŪVIS "LIETUVIŲ SODYBOJE"

Dr. J. Adomavičius, Alvudo pirmininkas, Sodybos patalpose sausio 15-22 d. savo paskaitose, vyresnio amžiaus žmonėms davė daug naudingų sveikatai išlaikyti patarimų. Jis patarė nevalgyti "raudonos" mėsos, o tik viščiukus, kalakutus, nenaudoti jų buliono, nei sviesto, nei margarino, o jų vietoje naudoti aliejų. Doktorui seniorai išreiškė padėką garsiais plojimais.

Ten pat pulk. Tapulionis skaitė paskaitas apie Lietuvos kariuomenės kūrimo laikotarpį. Teisininkas Pranas Šulas savo paskaitoje dėstė kaip teisingai sudaryti testamentus, apie 2-3 liudininkų parašų būtinumą ir kiekvienam seniorui rekomendavo įsigyti "Sūduvos" išleistą leidinį, "Kaip sudaromi testamentai", gaunamą Vienybės administracijoje ir pas autorių.

Toliau sekė "Trijų Karalių" šventės proga p. Sidagio ir mokytojo per rporą garsiai giedamų giesmių pynė. Ši meno dalis nudžiugino daug senjorų.

Vėliau sekė vaišės, kurių metu vyko dr. J. Adomavičiaus vaistais aprūpinimas ir norintiems patikrinti kraujo spaudimą. **Pr. Fabius**

KUN. A. KEZIO PARODA LIETUVOJE

Chicagoje gyvenančio jėzuitų kunigo Algimanto Kezio foto darbų paroda buvo atidaryta prieš pat Naujuosius Metus Vilniaus fotografijos salono patalpose. Kaip teko girdėti, jo darbai vilniečių tarpe sukėlė didelį susidomėjimą.

Kiek anksčiau Vilniuje (ir kitose Lietuvos vietovėse) buvo surengta kito chigaciečio — Jono Dovydeno fotografijų paroda.

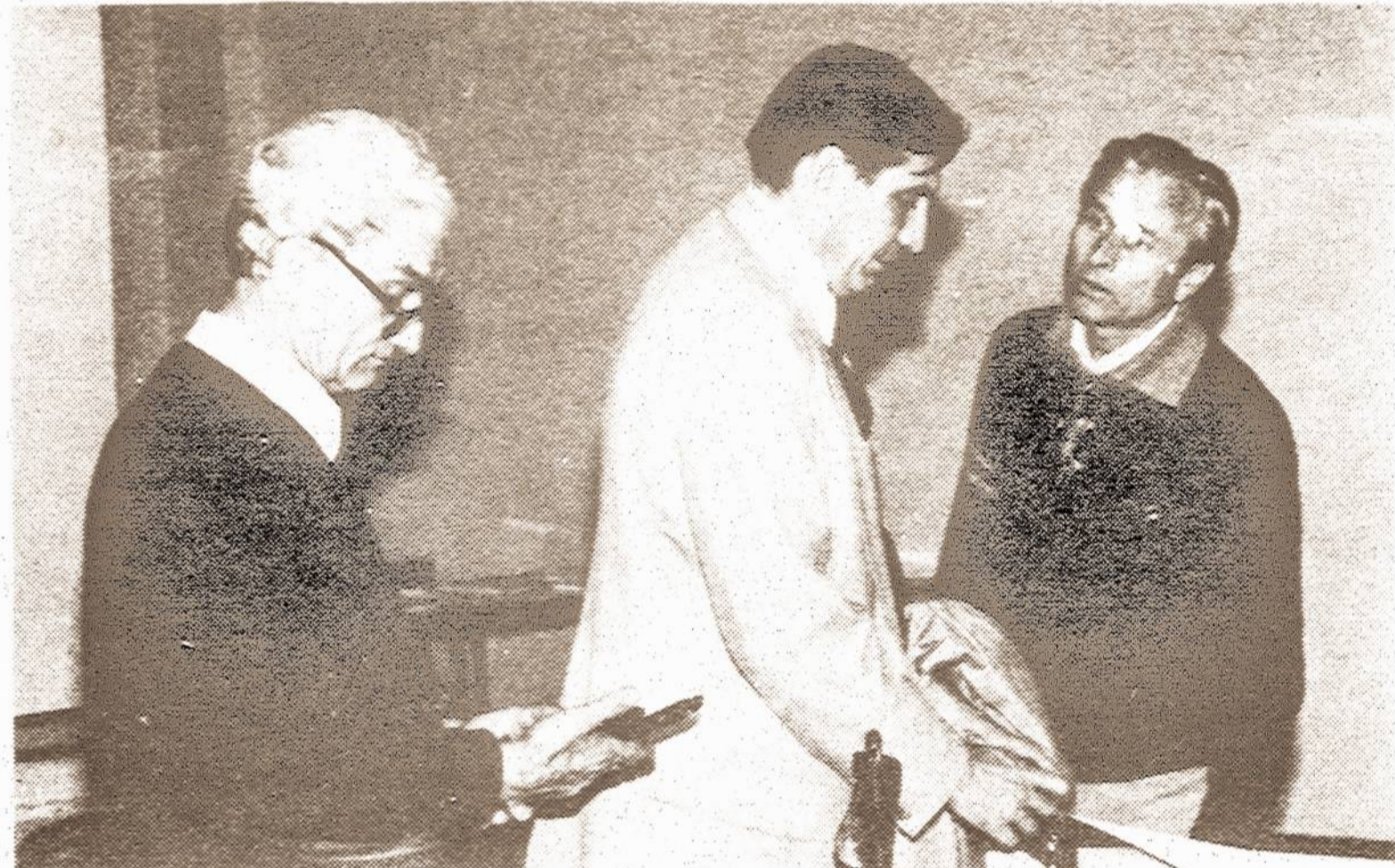
Kun. Kezys praėjusį rudenį su chigaciečių literatų-kultūrininkų grupe 10 dienių viešėjo Lietuvoje, ir ten sutarė surengti čia minimą parodą.

Gruodžio mėnesyje Chicago Jaunimo Centro patalpose jis buvo suorganizavęs meno parodą — varžytines, kuriose buvo išstatyta daug Lietuvos dabartinių dailininkų kūrinių, kuriuos parūpino meno kolekcionierius Karolis Avižienius. Ten pat buvo išstatyta ir išivių dailininkų darbų. Tačiau pirkėjų atsirado mažai.

Beje, jau likdavosi kun. Kezio vadovauta ir "Galerijos" vardu veikusi meno galerija. Kaip aiškina, nuoma buvusi tokia didelė, jog nebuvo galima apmokėti skolų. Toje galerijoje vykdavo lietuvių ir kartais nelietuvių dailininkų parodos, kurias visada atžymėdavo amerikiečiai meno kritikai. Dabar lietuviams dailininkams, kurie rengia parodas Jaunimo Centre, bus sunku patekti į amerikiečių spaudos puslapius. Tačiau kun. Kezys dar nenuleido rankų, ieško naujų patalpų, kur būtų prieinama jo piniginei.

Iš Chicago Jaunimo centre įvykusio VI-jo Lietuvių Teatro Festivalio užbaigiamojo baliaus. Iš kairės: amerikiečių profesionalų teatre vadinamytys aktoriai — Laima Sulaitytė ir Kingsley Day. Toliau — Ona Šulaitienė, Edvardas Sulaitis, Linda Bendoraitienė. Z. Degučio nuotr.

Meno parodoje — varžytinėse Chicagoje susitinka rengėjas kun. A. Kezys, meno propaguotojas A. Hollenderis ir naujasis Chicago Jaunimo Centro ūkvedys — Adomas Vaitkevičius. Z. Degučio nuotr.

Kun. Algimantas Kezys kabina meno kūrinius Chicago Jaunimo centre, kur jis gruodžio mėnesį buvo surengęs meno parodą-varžytines. Jam padeda Donatas Bielskus. Z. Degučio nuotr.

Vaidas iš chigaciečio kun. Algimanto Kezio parodos Vilniaus fotografijos salone. V. Kapočiaus nuotr.

PASTABOS IŠ VOKIETIJOS

RANKINIS

Šių metų pirmomis dienomis Vakarų Vokietijoje lankėsi Sovietų Sąjungos rankinio rinktinė. Šioje komandoje žaidžia ir trys lietuviai: R. Valuckas, J. Kaučikas ir V. Novickis.

Vyrams Vokietijoje sekėsi gerai, visur laimėjo, nes Vakarų Vokietijos rankininkai nepergeriausi. Jiems teko žaisti ir Offenbach miestelyje, kuris faktiškai, bet ne oficialiai yra Frankfurto dalis. Miesto halėje žiūrovų susirinko tik 400. Rankininkai buvo Frankfurte ir, kaip laikraščiai rašė, valgė tradiciniame Frankfurto obuolių vyno restorane "Adolf Wagner".

MAURITANIJA

"Afrika . . . Kokių tik minčių nekyla išgirdus šį žodį. Vėl regiu vaikystėje skaitytų knygų herojus, įsivaizduoju liūtų, tigrų, dramblių kaimenes, palmes ir krūvas egzotiškų vaisių ir Sacharos smėlynus su kupranugariais . . ."

Tokiais žodžiais pradeda savo ilgą straipsnį Tiesoje sausio 17 d. Artūras Poviliūnas, LKP CK propagandos ir agitacijos skyriaus instruktorius, apie Klaipėdos Atlanto futbolo komandos išvyką į Maritaniją.

Tik . . . visa bėda, Afrikoje nėra tigrų — jų tėvynė Azija. Iš šio straipsnio sužinome, kad Klaipėdos Atlanto futbolo komanda žaidžia Sovietų Sąjungos antroje lygoje ir yra antroji savo pajėgumu Lietuvos vienuolikė. Iš suminėtu žaidėjų pavardžių: K. Ruzgys, R. Skersys, V. Lekevičius, K. Dranginis, R. Nausėda, R. Butkevičius ir V. Vaškys matosi, kad Atlanto komanda turėtų būti Klaipėdos lietuviško sporto židyns. Kaip kai kurie tvirtina. Klaipėda esanti labai su-

JONAS SIDERAVIČIUS VOKIETIJOJE

Meno istorikas Jonas Sideravičius, atvykęs iš Lietuvos, daugiau negu du mėnesius praleido V. Vokietijoje. Jis atvažiavo 1983 m. spalio pradžioje ir aplankė Kylio, Hanoverio, Koelno, Frankfurto ir kt. miestus, susipažindamas su tų miestų muziejais menotyros specialistais. Jis padirbėjo įvairių muziejų fonduose, bibliotekose.

J. Sideravičius vienas iš darbo tikslų buvo nežinomų meno kūrinių metrikos nustatymas. Ypatingai Muenchene jam pavyko surasti medžiagos, pagal kurią buvo galima išaiškinti autorystes dešimtims iki šiol nežinomų dailės kūrinių, kurie yra saugomi Lietuvos muziejuose.

Prieš 3 metus J. Sideravičius panašiais tikslais viešėjo Paryžiuje, kur jam irgi pavyko išaiškinti nemaža paveikslų.

NAUJA VOKIETIJOS LB TARYBA

VLB Tarybos rinkimų komisija: pirm. Jonas Vitkus, sekr. Robertas Slavikas ir narys Antanas Veršelis sen., viešai skaičiavo VLB Tarybos rinkimuose balsus.

PARASCEVIČIŪTE

Įvykis: Trejų metų Rasai Parascevičiūtei, iš Vadaktų kaimo netoli Radviliškio, šią vasarą šienapjovė nukirto abi kojas. Ji buvo nugabenta į Maskvą ir ten gruzinas gydytojas Ramas Datiašvili jai abi kojas prisiuvo. Viena jau yra tvarkoje, su kita dar yra problemų.

Rasa Maskvoje pramoko rusiškai ir gruzinui gydytojui galėjo pasakyti rusiškai sudiev. Tą istoriją su fotografijomis per keturis puslapius atpasakojo, jau daugiau kaip pusmečiui praėjus, šių metų pirmajame numeryje sovietų ambasados Bonnoje leidžiamas žurnalas *Sowietunion Heute*. Aišku pridūrė, kad visas išlaidas padengė valstybė.

Valstybė ir sovietuose gyvena tik iš žmonių uždirbtų pinigų. Jie ten dalį jų išleidžia žmonėms gydyti, bet per tai susimažina žmonių atlyginimai. Kaip pas mus gydymas funkcionuoja — nekartosiu — nes mes visi žinome, bet taip pat žinome ir, kad tokiu atveju kaip kad Rasa turėjo, būtų viskas daroma. Iš to nedrįstų niekas daryti propagandos — tai savaime suprantamas reikalas.

Žaisdami žmonių jausmais, sovietai nori tikriausiai užtušuoti, negeroves jų sveikatos sistemoje. Mano matytos ligininės Lietuvoje bent nesuteikia pasitikėjimo, kad aš ten būčiau kaip reikiant aprūpintas. Be to — tas amžinas vaistų trūkumas. Gydytojų išrašytų vaistų ten nepakankamai gaminama arba jų visai nėra "normaliam" žmogui. Iš Vakarų jų prisiusti neleidžia. Ne vienam iš mūsų reikėjo vežti giminėms ar pažįstamiems vaistus. Bet tai tik lašas jūroje! **Romas Šileris**

Iš turėjusių teisę balsuoti 697 narių balsavo 440 (1980 m. — 481), iš jų galiojančių balsų buvo 430 (1980 m. — 479). Balsai pasiskirstė sekančiai:

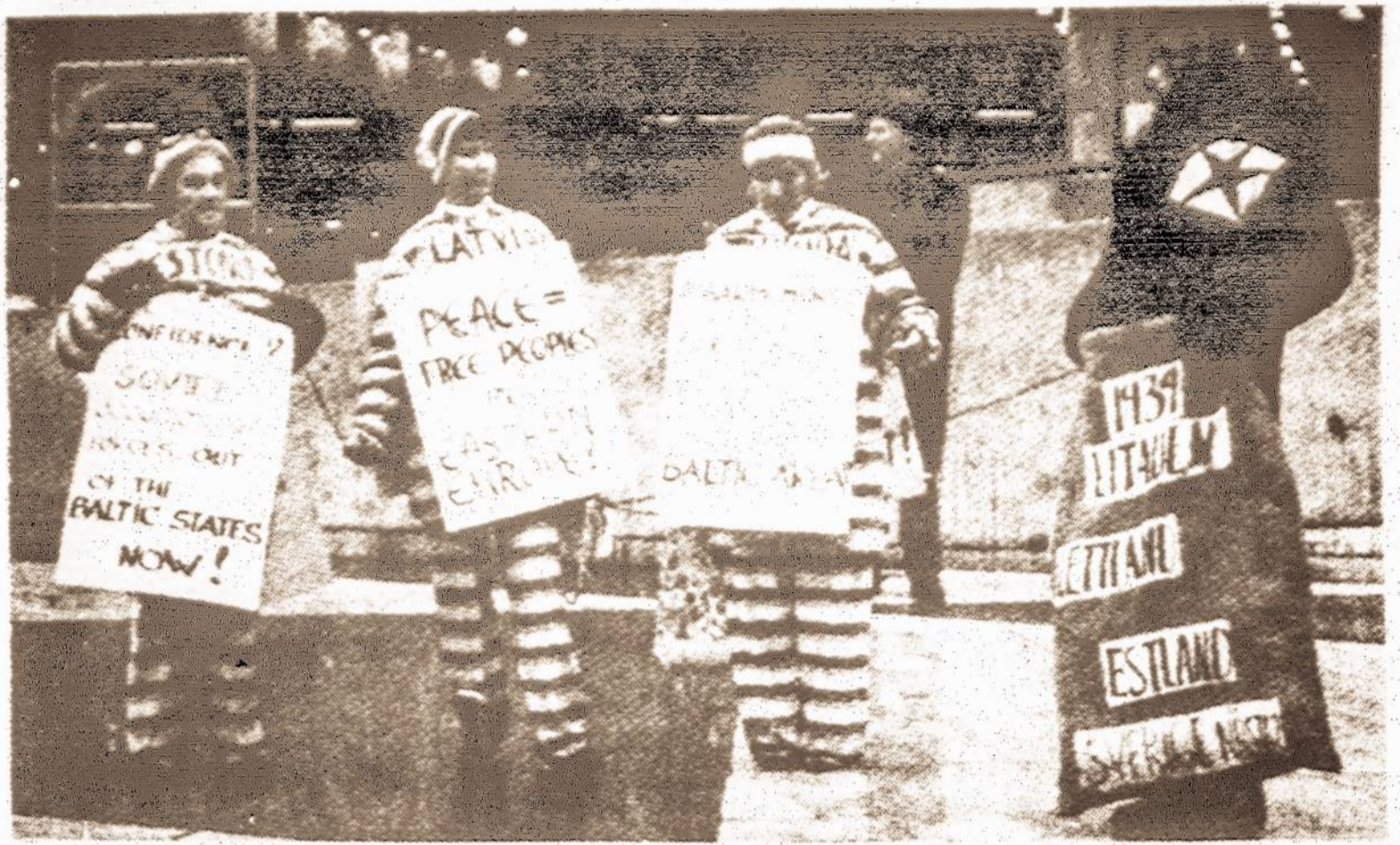
Andrius Šmitas-321; kun. A. Bernatonis-291; Vincas Bartusevičius-291; Alina Grinienė-260; Marija Dambriūnaitė-Šmitienė-255; Jonas Valiūnas-254; Kęstutis Ivinskis-246; Živilė Vilčinskaitė-Grodbergienė-238; Mečys Buivys (Landas)-229; Justinas Lukošius-228; Vingaudas Domijonaitis-224; Jonas Norkaitis-214; Juozas Sabas-208; Vilius Lėnertas-194; Arminas Lipsys-189. Jie išrinkti į Tarybą. Kandidatavo ir balsų gavo Walter Vitkus-178; Eugenija Lucienė-166; Rimantas Gumuliauskas-165; Antanas Šiugzdinis-165; Vytautas Bernotas-158 ir Ričardas Tendzegolskis-114.

NAUJAS DAKTARAS

Vak. Vokietijoje užbaigė mokslus ir gavo chemijos mokslų daktaro laipsnį Ričardas Palavinskas.

1960 m. su savo tėvais ir sesute Ričardas iš Lietuvos atvyko į Vokietiją.

1972 m. jis baigė Vasario 16 gimnaziją Huettenfeld, o chemijos

Pabaltiečiai piketuoja Stockholme, kur šiuo metu vyksta Europos valstybių konferencija nusiginklavimo klausimais.

mokslus studijavo Bonn universitete. Dabar dirba Wiesbaden "Frese-nius" aukštojoje mokykloje.

Vasario 16 gimnazijoje du metus dėstė matematiką ir buvo bendrabučio vedėju Ričardo tėvas Algirdas Palavinskas.

Algirdas Palavinskas yra vokiečių teismo prisiėkęs vertėjas lietuvių, vokiečių, rusų ir lenkų kalbose. Reikalui esant jis vertėjauja ir privatiems žmonėms.

A. Palavinskas vadovauja Vokietijos lietuvių bendruomenei Saar krašte ir yra Lietuvių kultūros draugijos pirmininkas.

JUOZAS VITĖNAS PENSININKAS

28-erius su puse metų dirbęs Amerikos Balso lietuvių skyriaus tarnyboje, gruodžio 30 d. išėjo į pensiją žurnalistas Juozas Vitėnas, sulaukęs 71-erių metų amžiaus.

Atvykęs į Ameriką, Vitėnas Los Angeles įsijungė į žurnalo *Lietuvių dienu* redakcijos štabą. (Jis Vokietijoje, Augsburgėje, redagavo ir leido laikraštį *Žiburiai*.)

1955 m. jis buvo pakviestas dirbti Amerikos Balso lietuvių skyriuje Washingtone.

Iš jo pirmųjų bendradarbių Amerikos Balso lietuvių skyriuje dar yra likę dabartinis lietuvių skyriaus viršininkas Alfonsas Petrutis ir redaktorius Jurgis Blekaitis.

Pietų Amerikos tarnyboje esantis jūrų kapitonas, lietuviškųjų laidų vienas pirmiausių darbuotojų, Povilas Labanauskas, vasario mėnesio pabaigoje taip pat išėina į pensiją.

Pastarųjų kelerių metų laikotarpyje Vitėnas buvo Amerikos Balso lietuvių skyriaus vyriausias "prodiuceris" ir šeštadieniais perduodamų religinių valandėlių redaktorius. Jam teko tvarkyti ir kai kuriuos administracinius reikalus.

Gruodžio 30 d. po kasdieninių radijo laidų į Lietuvą, lietuvių tarnybos darbuotojai jam surengė atsisveikinimą. Kalbėjo lietuvių tarnybos viršininkas Alfonsas Petrutis ir įteikė du vokus.

Viename jų buvo atsisveikinimo kortelė su visų bendradarbių parašais. Kitame — pranešimas, kad nuo jų gaus dovanų — Lietuvių bibliotekos leidyklos Chicagoje pranešimas, kad Br. Kviklio serijinio veikalo *Lietuvos Bažnyčios* visus šešis tomus.

J. Vitėnas gimė 1912 metais gruodžio 25 d. šiaurės Lietuvoje. 1938 m. Kauno Vytauto Didžiojo universitete baigė teisę. 1939-40 m. vidaus reikalų ministerijoje buvo spaudos referentu.

SKAITYTOJŲ PARAMA VIENYBEI

AUKOS — 1984 M. SAUSIO-JANUARY

Dr. Alice Dunajewski	
Ozone Park, N. Y.	10.00
J. Yorke, Hasbrouck Hts., N.J.	5.00
J. Michalkevičienė	
Hyde Park, N. Y.	10.00
V. Uznyš, Chicago, Ill.	10.00
P. Rudaitis, S. Miami, Fl.	5.00
E. Mickeliūnienė, Rich. Hill, N.Y.	5.00
F. Vaitkus, Chicago, Ill.	5.00
L. Kaulinis, Phila., Pa.	5.00
S. Bulovas, Ronkonkoma, N.Y.	10.00
D. Maurukienė, Elyria, Oh.	50.00
Th. Jennings, Berlin, Ct.	10.00
Dr. L. Seibutis, Chicago, Ill.	20.00
Elena Strazdas	
Jamaica Plains, Ma.	5.00
R. Kisielius, Somerville, N.J.	10.00
C. V. Luth, San Pierre, In	5.00
V. Surma, Phila., Pa.	\$10.00
J. Zatorskis, Richm. Hill, N.Y.	5.00
M. Akelienė, St. Pete., Fl.	10.00
J. Pilvelienė, Sunderland, Ma.	10.00
M. A. Canada	15.00
J. Kučinskas, Miami Bch., Fl.	5.00
Prof. M. Yčas, Syracuse, N.Y.	20.00
E. Pocius, Chicago, Ill.	5.00
J. & B. Petručiai,	
Oakhurst, N. J.	25.00
J. Adomaitis, Canandagua, N.Y.	5.00
K. Graudienė, Milltown, N.J.	3.00
V. Bakšys, Dorchester, Ma.	5.00
N. Antanis, Sr.,	
Woodside, N. Y.	10.00
Alice Lukas,	
Howard Beach, N. Y.	\$5.00
Dr. S. Kazlauskas,	
Oakville, Ont.	6.00
A. Simonis, W. Chester, Pa.	10.00
J. Kapacinskas, Chicago, Ill.	10.00
A. J. Radzevich,	
Amsterdam, N. Y.	10.00
Balys Narbutas, Vista, Ca.	10.00
J. Garliauskas,	
Tillsonburg, Ont.	20.00
Dr. J. Trojanas, Maspeth, N.Y.	25.00
O. Milmantavičienė,	
Woodhaven, N. Y.	15.00
Veronica Gudas,	
Jamaica, N. Y.	25.00
P. Bartkus, Newbury, Oh.	5.00
Grażina Kenter, Danbury, Ct.	10.00
Mrs. M. Bartkus, Shirley, Ma.	5.00
Elena Gagas,	
New Milford, N. J.	10.00
A. Macionis,	
St. Petersburg Beach, Fl.	15.00
Žiovilė Ratas, Merrick, N. Y.	10.00
A. Valužis, N. Palm Bch., Fl.	10.00

Visiems aukotojams, padėjusiems Vienybei nuoširdžiausiai dėkojame. Aukos padeda sumažinti kasmetinį laikraščiu leisti nuostolius.

LĒIDEJAI

Minėdami Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, prisiminkime ir Prūsų Lietuvą

Kai Vokietija 1917 m. pralaimėjo Pirmąjį Pasaulinį karą, 1918 m. joje įvyko daug permainų, kai kurie sako — revoliucija. Lietuvių Taryba pasinaudojo proga ir Vasario 16-ąją Vilniuje pasiskelbė Lietuvą nepriklausoma valstybe, gi Prūsų Lietuvoje atgijo buvęs prislogintas lietuviškas patriotizmas. 1918 m. lapkričio mėn. ir Prūsų Lietuvių Tautos Taryba ryžosi susijungti su Nepriklausomąja Lietuva, bet tuo metu jai tikslo pasiekti dar nepavyko.

Abi Tarybos — dr. Jono Basanavičiaus vadovaujama Rusijos valdytosios Lietuvos Taryba ir Prūsų Lietuvių Taryba, kuriai vadovavo Erdmonas Simonaitis, Martynas Jankus ir kiti — ryžosi susijungti su Nepriklausoma Lietuva ir atsteigti Lietuvą — nuo Rytprūsų — iki Odesos! Juk tokia Lietuva buvo, kai ją valdė Didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas!

☆ ☆ ☆

Klaipėdos klausimas atsidūrė Paryžiuje 1919 m. vykstančioje Taikos Konferencijoje, svarstant atkuriamos Lenkijos valstybės sienas. Kai Lenkijos atstovas R. Dmowski Konferencijoje paprašė Mažąją Lietuvą sujungti su Didžiąja Lietuva, ir vėliau abidvi Lietuvos pageidavo prijungti prie Lenkijos, tada kovo 3 d. memorandume Konferencija nutarė, kad — kol Lietuva nesusijungusi su Lenkija, Klaipėdos kraštą palikti Antantės didžiųjų valstybių kontrolėje.

☆ ☆ ☆

Alijantai — Didžioji Britanija, Prancūzija, Italija ir Japonija Klaipėdos kraštui darbus tvarkyti pavedė Prancūzijai, o jos globėjai į Klaipėdą žiūrėjo pro pirštus. Prancūzams daugiau rūpėjo pasilaikyti iš Vokietijos atplėštas žemes ir savo jėgas jose sustiprinti, negu rūpintis Klaipėdos kraštu. Ta proga pasinaudojo Mažosios Lietuvos lietuviai. Jie sustiprėjo patys ir pasikvietė iš Didžiosios Lietuvos grupę jaunimo. Savanorių, įimant šaulius, dalį kariuomenės — susidarė apie tūkstantis. Tarp kitų dalyvavo ir amerikiečių lietuvių, iš Amerikos, pav. Ivas-Ivaškevičius iš Bostono, svajojęs Ameriką pasiekti lakūnas Steponas Darius.

Turėjusi didelių pretenzijų į Klaipėdos kraštą Lenkija buvo į Klaipėdos uostą atsiuntusi net savo laivų, bet alijantai jiems kariauti neleido. Taip Klaipėdos kraštas lietuvių sukilimo dėka prisijungė prie Lietuvos.

Į Klaipėdą buvo persikėlę kairėj Nemuno pusėje gyvenę lietuvininkai ir daug lietuvių nuvyko iš Didžiosios Lietuvos, Klaipėda tuoj sulietuvėjo. Dabar kraštas susiliejęs su visa Lietuva, prie Klaipėdos rajono prijungtos buvusios Kretingos ir Tauragės apskritys.

☆ ☆ ☆

Klaipėdos kraštas yra 140 kilometrų ilgumo ir nuo 35 iki 20 km. platumo, prie Nepriklausomos Lietuvos prisijungęs 1923-aisiais metais. Per 61-erius metus kasmet lietuviams pamini, ypač Mažosios Lietuvos lietuviams, Klaipėdos krašto prisijungimą prie Lietuvos.

Klaipėdos kraštas — gražus žemės ruožas palei Nemuną, didžiausios Lietuvos upės ištekančiosios į Baltijos jūrą rytų dešinėje pusėje su vandens sunėsto gražaus balto smėlio krantais, žemupys, su Kuršių nerija, vadinama Lietuvos sahara. Jei dalis krantų nebūtų apšodinta pušimis ir kitokiais smėli sulaikančiais augalais, į Baltijos jūrą vanduo daugiau smėlio nuneštų.

K. Donelaitis tarp savo aprašytųjų herojų. Eriko Varno piešinys.

Baltijos jūroj šiltomis dienomis labai malonu maudytis, bet dideliems laivams į Klaipėdos uostą įplaukti negilūs vandenys — trukdo. Kai 1938 m. teko garbė vadovauti iš New Yorko nepersėdant tiesiai į Klaipėdą švedų laivu, Atlanto vandenyno milžinu Gripsholm, 500 lietuvių iš Amerikos ekskursijai, laivas sustojo apie pusmylį toliau jūroje, ir tik mažais laiveliais kėlėmis į pačią Klaipėdą.

☆ ☆ ☆

Į Rytprūsius vokiečiai veržėsi jau nuo 13-ojo šimtmečio. Dar dvyliktajame amžiuje, įsisteigę Rygoje ir Karaliaučiuje vokiečiai — kryžiuočiai buvo stipriai išsikūrę. "Krikštydami pagonius" prūsus ir lietuvius, prieš juos žiauriai kovojo. Per Klaipėdos kraštą jiems buvo trumpas kelias ir proga tą kraštą "sukrikščioninti" . . . Tik kai netekęs kantrybės Vytautas Didysis, Lietuvos kunigaikštis, su Jogailos vadovaujamos Lenkijos kariuomene prie Žalgirio, — vokiečių vadinamo Grūnwald — vokiečius-kryžiuočius žiauriai supliekė, vokiečių veržimasis į Rytus buvo ilgiems laikams sulaukytas.

Vytautas 1411 m. su vokiečiais Torunėje ir 1422 m. ir vėliau Melne pasirašė sutartis, pagal jas savo valdas leido Kryžiuočių ordinui Klaipėdoje ta sąlyga, kad jie į rytus daugiau nesiveržtų. Tą gerai žinojo vokiečiai, rusai, lenkai ir kitos tautos.

Nuo 1525 m. Rytprūsių su Klaipėdos kraštu žemes valdė Prūsijos kunigaikštystė, o nuo 1871 m. valdymą perėmė Vokietija.

☆ ☆ ☆

Nemuno dešinėje pusėje buvo mažiausiai suvokietintų lietuvių. Be Klaipėdos miesto, pagal pačių vokiečių gyventojų statistiką, Klaipėdos krašte lietuvių buvo net 56 nuošimčiai. Bet tai buvo neturtingi valstiečiai, dvarus ir miestą buvo apgyvenę ateiviai vokiečiai, prancūzai, šveicarai.

☆ ☆ ☆

Karingai Vokietijai per kelis šimtus metų tarnavo mokyklos, liuteronų bažnyčia ir stipri vokiškoji spauda. Lietuvių pasipriešinimas tai jėgai buvo persilpnas. Vis dėlto pirmoji lietuvių kalba spauda pasirodė Ragainėj, Vokietijos valdomojoje Lietuvoje Tilžėje, kur gimęs prieš 270 metų Kristijonas Donelaitis savo raštais pagarsėjo kaip lietuvių grožinės literatūros pradininkas, lietuvininkų dvasios gaivintojas.

☆ ☆ ☆

Minėdami Klaipėdos krašto prie Lietuvos prisijungimo 61-eriu metų sukaktį, privalome prisiminti ir pagerbti ir to krašto lietuvininkus, ypač Kristijoną Donelaitį, Starostą-Vydūną ir vėliau Prūsų Lietuvoje veikusių lietuvių.

Donelaitis gimė 1714-aisiais metais sausio 1 d. Lazdynėliuose, Gumbinės valsčiuje, Karaliaučiaus srityje. Mirė 1780 m. vasario 18 d. Tolminkiemyje, Galdapės apskr. Donelaitis 1732-36 m. lankė Knypavos katedros mokyklą, gyveno beturčių bendrabutyje, o maistą ir mokslą gavo nemokamai už dalyvavimą bažnytiniame chore, už mirusiųjų nulydėjimą į kapus ir atlikimą kitų bažnytinių pareigų.

Pabaiga 9 pusl.

K. DONELAITIS

Pabaiga iš 8 pusl.

1736 m. rugsėjo 27 d. Donelaitis įstojo į Karaliaučiaus universitetą. Gavęs Šešioliktojo amžiaus kunigaikščio Albrechto lietuviams skirtą stipendiją, lankė lietuvišką seminara ir studijavo kalbas. Išmoko vokiečių, lotynų, graikų ir prancūzų kalbas. Gyveno Collegium Albertinum bendrabutyje.

1740 m. liepos mėn. paskirtas Stalupėnų (skersai Šešuvos upės nuo Naumiesčio) muzikos mokytoju ir choro vedėju, o 1742 m. buvo mokyklos vedėju ir rektorium. 1743 m. Karaliaučiuje išlaikęs kunigo — pastoriaus egzaminus, o spalio 21 d. ordinuotas kunigu. Įsrūtės superintendente Hahn įvestas į Tolminkiemio parapiją, kuri tuomet buvo grynai lietuviška. 1744 m. spalio 11 d. vedė pirmą Esseno našlę Oną Reginą Ohlenfant. Atstatė audros sugriautą bažnyčią, pasistatė kleboniją su universiteto draugu Jonu Fridrichu Sperberiu 1756 m. Vėliau — 1764 m. pastatė ir naują akmeninę bažnyčią, o savo lėšomis pastatė Tolminkiemio našlių namus. Kai Donelaitis mirė, juose apsigyveno ir jo našlė.

☆☆☆

Donelaitis bažnyčioje sakydavo įdomius pamokslus — lietuviškai ir vokiškai. Vietos vokiečiai valdžios atstovai pradėjo jam pavydėti, nes parapijiečiai klausė Donelaičio, o ne valdžios pareigūnų. Donelaitis buvo ir geras šeimininkas: pats prižiūrėjo sodą, domėjosi augalais, gamino net muzikinius instrumentus, išmoko šlifuoti optinius stiklus, pats pasidarė termometrą, barometrą ir net pianiną!

☆☆☆

Rusai ir į Vakarų visais laikais stengėsi veržtis.

Septynių metų kare buvo ir į Tolminkiemį išiveržę. Tuo metu Donelaitis su savo aktyviaisiais parapijiečiais slapstėsi Romintos pelkių miškuose. Ten laikė ir pamaldas. Grįžo į Tolminkiemį rugpjūčio 27 d. Bet vokiečiai rusus greit išvijė.

☆☆☆

Donelaitis visą laiką labai daug rašė. Savo raštuose jis atvaizdavo tų laikų lietuvių ir prūsų gyvenimą. Iš visų jo raštų plačiausiai skaitomi **Metai**, apibūdinantys keturis laiko sezonus: pavasarį, vasarą, rudenį ir žiemą.

Ir šiandien Kristijono Donelaičio knygos plačiai skaitomos. Iš lietuvių kalbos jo raštai išversti į rusų, vokiečių, ukrainų, latvių, estų, gudų-baltarusių, gruzinų, azerbaidžaniečių, čekų, lenkų, vengrų, rumunų, anglų, italų, lotynų, japonų ir dar kelias kitas kalbas.

Donelaičio gyvenimo vietovėje Tolminkiemyje, dabar valdomam rusų, ju pavadintam Čistyje Prudy, lietuviai vis dėlto įrengė muziejų, kuriame archeologas V. Urbonavičius, pagal ištirtus K. Donelaičio palaikus, atkūrė autentišką poeto veidą ir granite pradėjo iškalti vadinamą garelį.

☆☆☆

Taigi, minėdami Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, prisiminkime ir Klaipėdos krašto prisijungimą prie Lietuvos. Pagerbdami Didžiosios Lietuvos veikėjus, pagerbkime ir Mažosios Lietuvos veikėjus ir lietuvių gaidintojus, kurių pradininkas buvo jau net pasauliui žinomas, kuris lietuvius gaivino ir išgarsino.

Jonas Valaitis

Iš Lietuvos muzikos gyvenimo

Filharmonijos liaudies instrumentų kvartetas: A. Pralgauskas, Z. Jakavičienė, A. Skruibytė, A. Žemaitis koncertuoja Vilniuje.

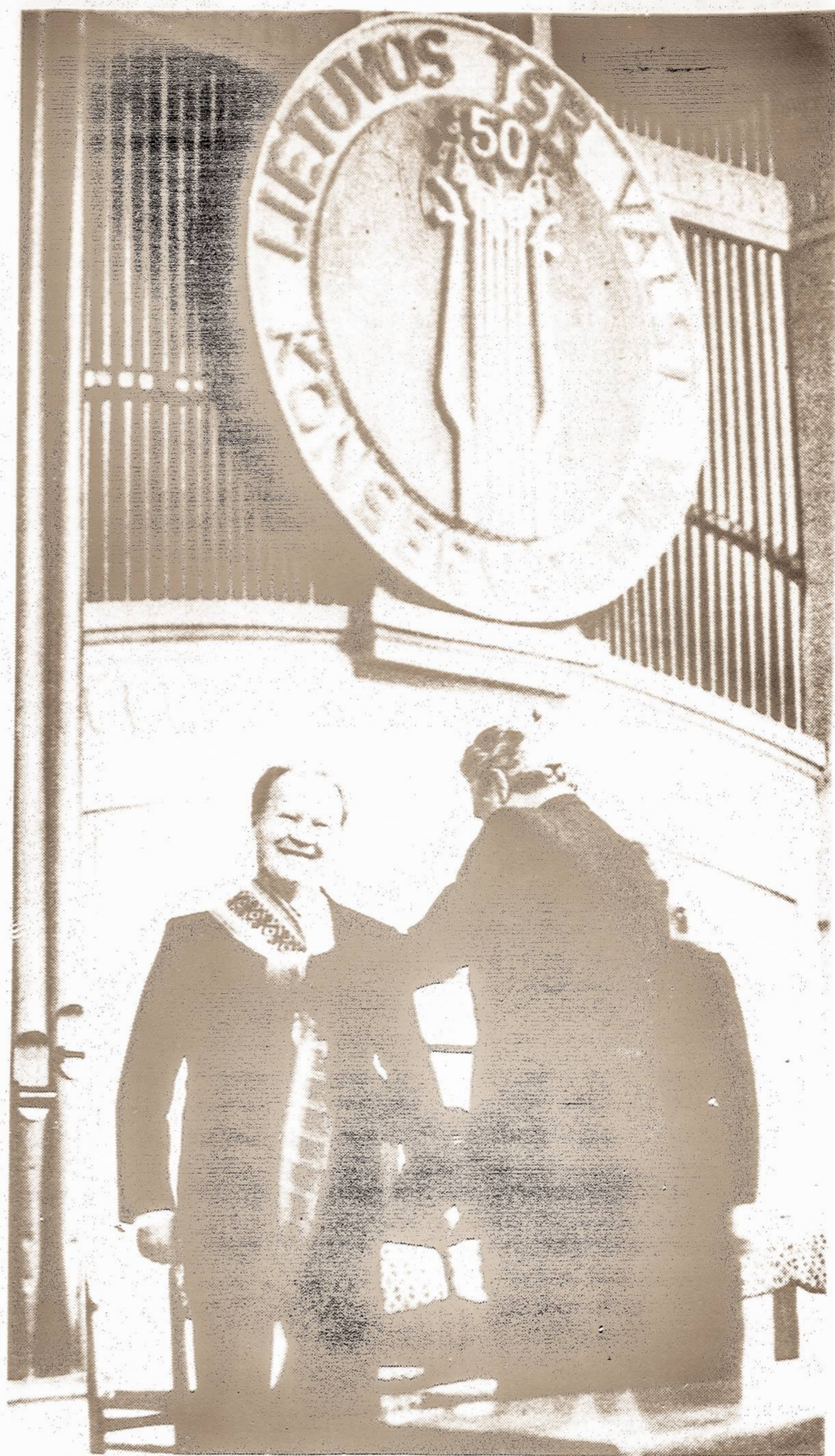
V. Kapočiaus nuotr.

Gruodžio 15 d. Konservatorijoje Vilniuje įvyko kanklių muzikos vakaras, skirtas nusipelnusio meno veikėjo, valstybinės premijos laureato profesoriaus Prano Stepulio gimimo 70-osioms metinėms.

Pranas Stepulis neatsitiktinai vadinamas lietuvių kanklininkų patriarchy. Nuo vaikystės susidomėjęs kanklėmis, jis visą gyvenimą šį instrumentą tyrinėjo, tobulino ir populiarino. Ilgus metus P. Stepulis vadovavo "Lietuvos" ansamblio kanklininkų grupei, paruošė vadovėlį "Kanklės" (1955 m.), paskelbė straipsnių apie liaudies instrumentus.

Vilniuje, Meno darbuotojų rūmuose, įvyko literatūros vakaras, skirtas poeto Antano Jonyno gimimo 60-osioms metinėms. Vakara pradėjo nusipelnęs Lietuvos kultūros veikėjas, poetas J. Macevičius.

Apie J. Jonyno gyvenimo kelią, kūrybinį palikimą, aktyvią visuomeninę veiklą kalbėjo rašytojai M. Sluckis, A. Baltrūnas, B. Mackevičius, V. Radaitis, Lietuvos neregų draugijos pirmininkas M. Poznanskas. Neregų draugijos kamerinis choras padainavo poeto žodžiais sukurtų dainų, jo eilėraščius deklamavo skaitovai.

Muzikas Pranas Stepulis Vilniuje pagerbiamas per jo 70 metų amžiaus sukakties minėjimą-koncertą.

V. Kapočiaus nuotr.

Plokštelė Dainuok ir šok. J. Naktavičiaus su Dana Summers-Striugaite, palydint orkestrui Lietuva, įdainuota: Ateisiu, mergužėle, ateisiu, Sapnų pilis, Krinta lapai, Myliu, Fernando karčema, Kur gimtinė mylima, Pirmosios gėlės, Ispaniškos akys, O kam gi tu pabeldei, Gera būti žmogum labai populiarai.

Plokštelė — Kur bakūžė samanota. Solisto Ričardo Daunoro įdainuotos dainos ir arijos. Kur bakūžė samanota, Auki, berželi, Anoj pusėj Dunojėlio, Ėsk, karvute, Augau pas tėvelį, Neturiu aš namelių, Šią naktelę, per naktelę, Išėjo tėvelis į žalią girelę, O, gimtine. Antroj pusėj arijos iš L. van Beethoven, W. A. Mozart, A. Thomas, G. Verdi kūrinii.

Septintoji Lietuvių tautinių šokių šventė įvyks 1984 m. liepos 1 d. Cleveland, Ohio, Koliziejaus patalpose. Koliziejus yra modernus, arenos pobūdžio kompleksas, specialiai pastatytas didelio masto renginiams. Aplink areną yra 17,000 sėdimų vietų žiūrovams. Patalpos vėsinašamos. Šios tautinių šokių šventės rengimo komiteto pirmininku LB krašto valdyba pakvietė dr. Antaną Butkų.

Baltimore, Md., radijo programa iki šiol perduodama per radijo stotį WBMD, 750 A.M. šeštadienio popietėmis nuo 4:30 iki 5:30.

Programa veikia nuo 1948 be pertraukos, vedama Alberto J. Juškaus ir J. Kęstučio Laskauskio, girdima Maryland, Washington, D. C. ir kai kuriose Pennsylvania ir Virginia vietovėse.

Dėl programos perdavimo laiko visuomet, dieną ar naktį, galima pasitikrinti paskambinus ištiesiančiu telefonu (301) 247-3509.

Rež. P. Bielskis, Vilniaus konservatorijos Klaipėdos fakultetų dėstytojas, teatriniam Maskvos A. Lunačarskio institute apgynė menotyros kandidato disertaciją "Lietuvių poetinio teatro raida".

Lietuvos kompozitorių muzika ir dainos skambėjo įvairiuose Čekoslovakijos miestuose. Koncertavo Lietuvos valstybinis pučiamųjų instrumentų orkestras "Trimitas" ir jo solistė, Lietuvos nusipelnusi artistė Janina Miščiukaitė.

Jaunų Pabaltijo respublikos menininkų koncertai, surengti pagal Čekoslovakijos ir Tarybų Sąjungos draugystės mėnesio programą, turėjo didelį pasisekimą.

Resolution Saluting the Lithuanian People on the Observance of Independence Day on February 16th

The foregoing is a true copy of a Resolution No. 742 passed by The Council of New York on January 17, 1984.

By Council Member Ward; also Council Members Dryfoos, Gerges, Manton, O'Donovan and Povman.

Whereas, Lithuania, located on the Baltic Sea, a Kingdom from 1251 to 1569, did not forfeit its ancient language or identity during the ensuing years of tribulation, and regained its independence and was established as a Republic on February 16, 1918; and

Whereas, This small peaceful, enterprising nation enjoyed a successful period of economic and educational progress, was recognized by all other free states, and was admitted as a member to the League of Nations in September, 1921; and

Whereas, In June, 1940, it was invaded and forcibly occupied by Soviet Russia, and has experienced the terror and might of this colossal dictatorship, and the pangs of political and religious persecution; and

Whereas, Soviet Russia, in its ruthless campaign to conquer and dominate various lands throughout the world, also has suppressed democratic rule in this former sovereign land; and

Whereas, Regardless of the fact that the Union of Soviet Socialist Republics is a signatory to the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe, held in Helsinki in 1975, it continues to defy the accords by an extensive, relentless program of Russification and Sovietization, striving to destroy the roots of a great Lithuanian heritage; and

Whereas, A distorted version of Lithuanian history, favoring the soviet aspect, is taught in schools and disseminated throughout the world; and

Whereas, Newspapers, periodicals and other media are compelled to adhere to the Communist Party line, and dissenting publications from the "outer" world are confiscated and radio programs jammed; and

Whereas, Atheism is indoctrinated from childhood, church attendance is discouraged by threat of loss of employment or education, religious instruction is forbidden, and the rites of baptism and performance of religious ceremonies at weddings and funerals are prohibited; and

Whereas, The classic treatment of detention, interrogation, imprisonment on spurious charges, confinement in concentration camps and psychiatric wards is inflicted on dissidents and freedom fighters; and

Whereas, Many courageous martyrs have sacrificed their lives, and many patriots risk their lives in an heroic effort to regain political and human rights, religious freedom, and to reconstitute the sovereignty of the former Republic of Lithuania; and

Whereas, The United States and other free countries have retained a policy of non-recognition of the annexation of Lithuania by the Soviet Union, and legations and consular offices are open in major cities; and

Whereas, In order to help their captive fellow countrymen recover their long-awaited freedom after many years of tyranny, and to bolster their spirits, Lithuanians and American citizens of Lithuanian descent, in various cities of the United States, observe Lithuanian Independence Day annually on February 16th; now, therefore, be it

Resolved, That the Council of the City of New York salutes the Lithuanian people on the observance of Independence Day on February 16th.

Adopted.

Surpassing 100

The members of the Joint Baltic American National Committee are pleased to announce that the Ad Hoc Committee on the Baltic States and Ukraine has topped the one hundred member mark with the recent membership of Congressman Dan Burton (R-IN) and Sherwood Boehlert (R-NY)

"We are extremely pleased with the growing numbers of the Committee. This has been one of our goals for the first session of the 97th Congress and we are gratified for the continued bipartisan support for Baltic and Ukrainian issues in Congress," said Congressman Brian Donnelly, current Co-Chairman and one of the original founders of the Ad Hoc Committee. This committee was formed in 1981 and serves to focus on the U. S. government's commitment to the Baltic States and Ukraine.

Important Mailgram

John B. Genys, Chairman of the Joint Baltic American National Committee, sent the following mailgram to the Honorable George P. Shultz, Secretary of State:

Baltic Americans strongly protest removal of the statement regarding depiction of Baltic borders on U. S. maps from the 1984 "gist" foreign relations reference aid. Secondly, "gist" lacks any reference to the new Baltic states service of Radio Liberty. Thirdly, we highly question the reference to criminal investigation being conducted in the Baltic States. We find the 1984 "Gist" reference aid to be unacceptable and ask that it be withdrawn and reissued with the appropriate changes.

St. Clare's Team Set for Olympics

Two Schenectady nurses will soon be on their way to the Winter Olympics in Yugoslavia.

Nicki A. Greisler, of St. Clare's Hospital, and Paula M. Waselauskas, of the state Health Department, will accompany Dr. Eugene E. Drago to help provide medical service for the more than 800 personnel of ABC television who will report the Olympics.

Drago, chief of cardiology at St. Clare's Hospital, was earlier named to head a medical team for ABC. He and the nurses left Jan. 29 for Sarajevo, Yugoslavia, the site of the winter games, which are to begin Feb. 7.

The team is to dispense emergency medical services for ABC personnel and set up a pharmacy. The dispensary and the pharmacy will be located in the ABC control center in Dobrinja, two miles from the Olympic village.

The team will have access to helicopters for evacuation of seriously ill patients to hospitals in Yugoslavia and West Germany.

Drago recently traveled to Yugoslavia to survey medical facilities in the Sarajevo area.

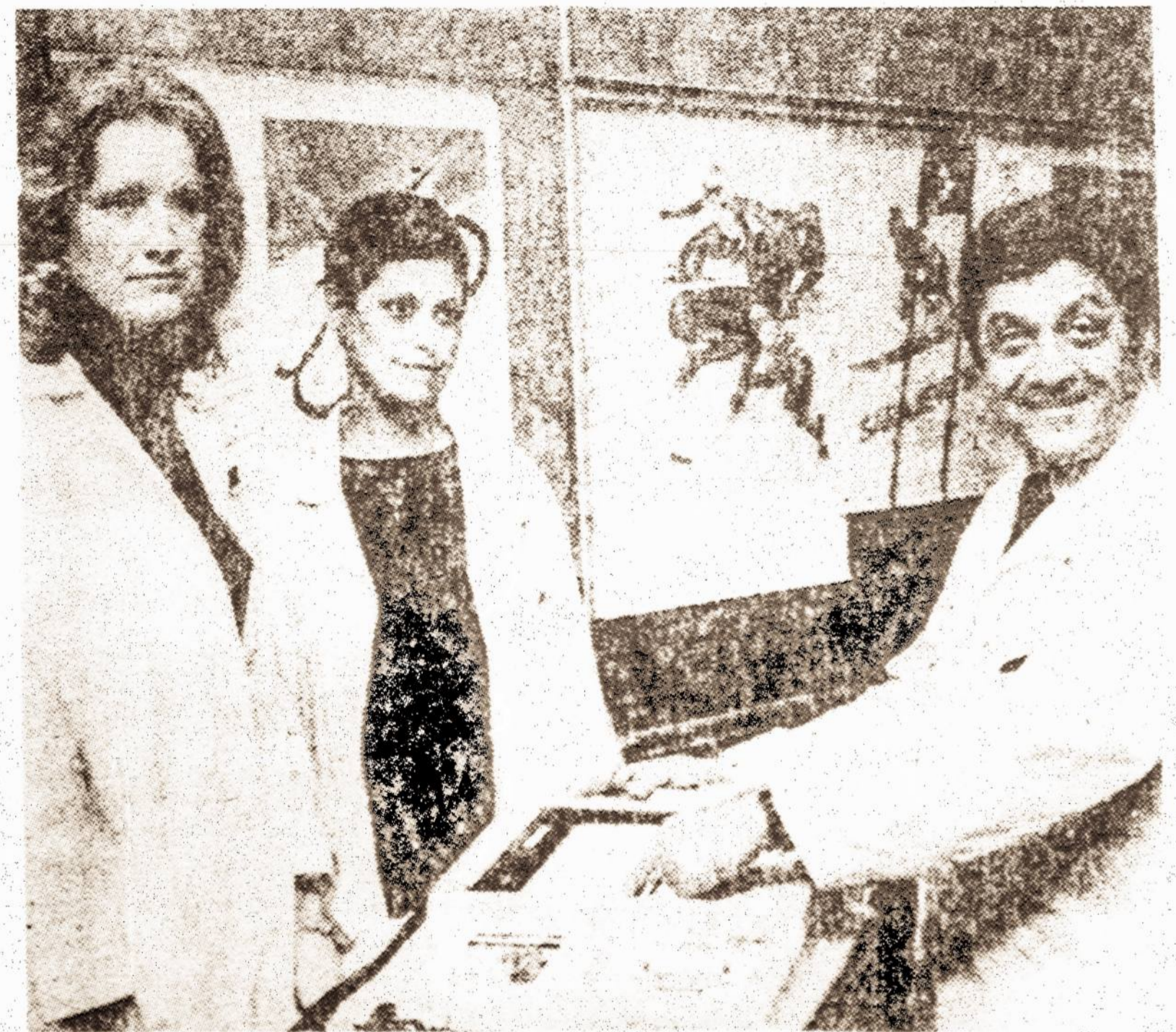
Drago served as chief of cardiol-

ogy for the 1980 Winter Olympics in Lake Placid. At that time he came to the aid of an ABC manager who had suffered a heart attack, an experience that led to his proposing to ABC that the network set up its own dispensary and pharmacy for the games in Yugoslavia.

Greisler has been employed by St. Clare's Hospital since 1970 and has been a permanent member of the emergency department staff since 1973.

Paula Waselauskas, a former staff nurse at St. Clare's Hospital, is a hospital nursing service consultant for the state Health Department's Office of Health Systems Management. She is the daughter of Mr. & Mrs. Edward Waselauskas, Amsterdam, N. Y. She is a graduate of St. Casimir's Parochial Grade School and Bishop Scully High School of Amsterdam. In private life, she is the wife of Dr. Drago.

Drago has been chief of cardiology at St. Clare's Hospital since 1977. He is also an associate clinical professor of medicine at Albany Medical College. He is a consulting cardiologist at Sunnyview Hospital and Bellevue Hospital.

OLYMPIC BOUND — These medical professionals check out a portable electrocardiograph machine that they will take with them to the Winter Olympics in Yugoslavia. From left to right are Paula M. Waselauskas, a nurse with the state Health Department; Nicki A. Greisler, a nurse at St. Clare's Hospital; and Dr. Eugene E. Drago, chief of cardiology at St. Clare's. The three will provide medical services for the staff of ABC television at the Olympics. Electrocardiograms from the machine can be transmitted over telephone lines to a computer at St. Clare's, which can respond with a diagnosis within minutes. (Gazette Photo—Sid Brown)

Amerikiečiai apie aktorę Ann Jillian Nausėdaitę

Aktorė Ann Jillian-Nausėdaitė su Bob Hope ir kitais keliais žinomais artistais gruodžio 21 d. išskrido į Libaną atlikti kalėdinės programos amerikiečiams kariams. Kalifornijos žurnale **Big Valley** gruodžio mėn. laidoje apie ją parašyti straipsniai **Lovely and Lithuanian is Ann Jillian and Husband Andy Murcia.**

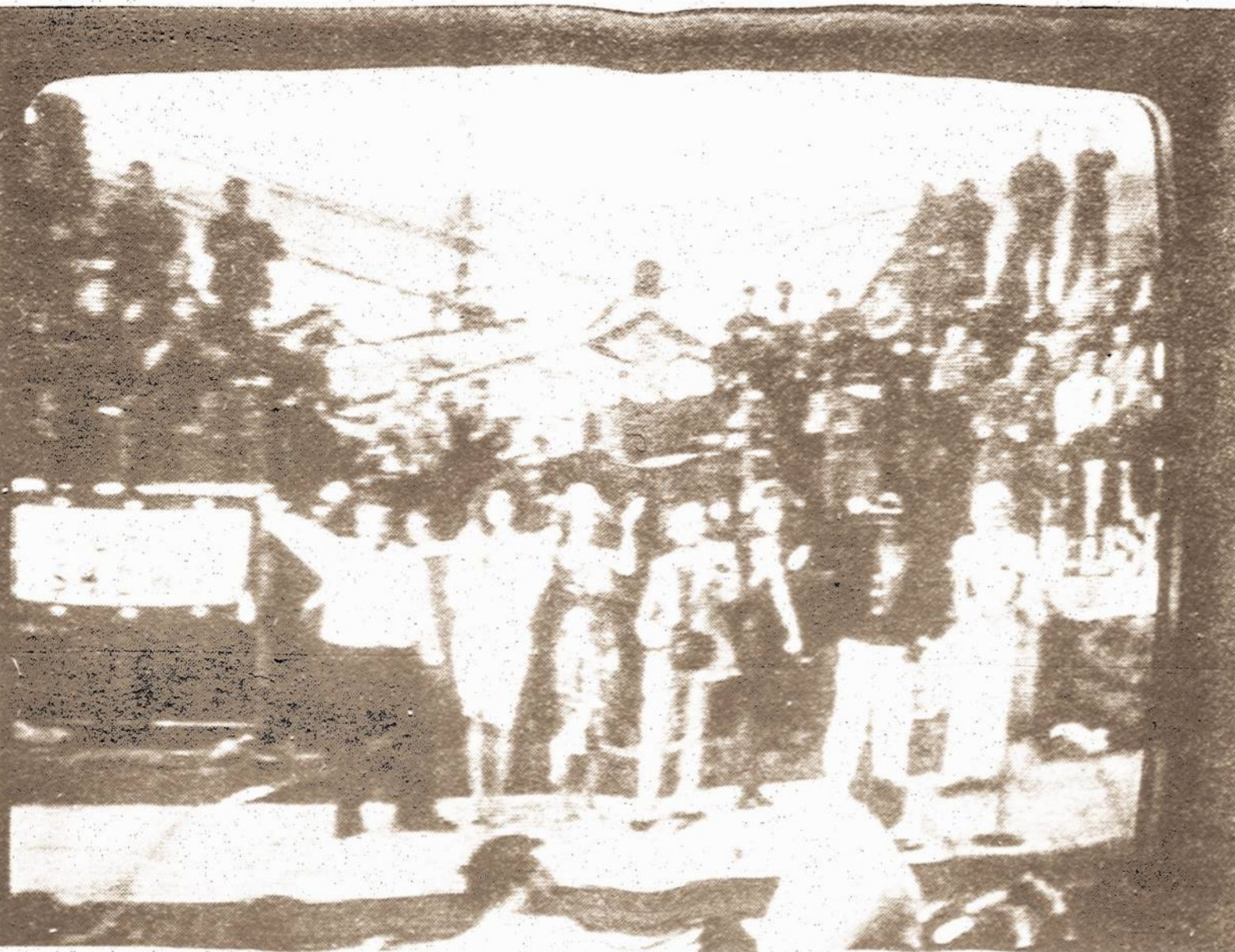
Didžiulėje nuotraukoje Ann Jillian apsirengusi tautiniuose lietuvių drabužiuose su vyru ir tėvais —

Ona ir Juozu Nausėdais prie lietuviškų Kūčių stalo.

Reikia stebėtis šios aktorės giliu lietuvišku jausmu, kurį ji visada ir visur stengiasi paryškinti. Ir straipsniuose šalia profesinės karjeros paliečiamas jos lietuviškumas: vargai po II pasaulinio karo tėvų patirti, jos pirmasis debiutas lietuviškoje scenoje Bostone, jos prisirišimas prie lietuviškų papročių ir kita — daug lietuviams teikia garbės.

Dalis vaizdų iš TV programų, kurios rodė namo sugrįžusius Amerikos artistus, Kalėdų švenčių proga aplankiusius Libane esančius JAV karius. Apačioje: Ann Jillian su komiku Bob Hope, viduryje — visa artistų grupė tarp karių laive, kur vyko koncertai. Apačioje — marinai su susidomėjimu stebi programą.

Visos nuotraukos S. Narkėliūnaitės

CHICAGO, ILL.

Aleksandras Kumskis mirė, sulaukęs 74 m. amžiaus. Buvo gimęs 1910 m. spalio 16 d. Chicagoje.

Baigęs Tilden aukštesniąją technikos mokyklą Elmhurst, Crane ir Kūno kultūros kolegiją Chicagoje, darbavosi demokratų partijoje, buvo net lietuvių komiteto pirmininku.

Lietuvos laisvinimo reikalais lankėsi pas prezidentus Roosevelt ir Truman.

Ilgus metus buvo Chicago parkų distrikto pareigūnu.

Daug veikė Susivienijime Lietuvių Amerikoje, ALTE ir kitose lietuvių ir amerikiečių organizacijose.

Buvo ir **Drauge** sporto skyriaus redaktorium.

Liko žmoną Phyllis, sūnus, dukterys su šeimomis, sesuo Helena Vilkelis, brolis Danielius Kumskis ir kiti giminės.

Chicagoje veikiančią pedagoginį Lietuvistikos institutą sausio 28 d. baigė: Gailė Antanaitytė, Guoda Antanaitytė, Indrė Antanaitytė, Kazė Brazdžionytė, Alvydė Eitutytė, Alė Jonušaitė, Dainė Kerelytė, Audrius Kirvelaitis, Vytenis, Kirvelaitis, Vida Momkutė, Rūta Musonytė, Gaja Pemkutė, Vitas Plioplis, Darius Polikaitis, Danutė Račiūnaitė, Rimas Rekašius, Indrė Rudaitytė, Vida Seibutyte, Ramona Steponavičiūtė, Dovas Šaulys, Morkus Šaulys, Rasa Soliūnaitė ir Renata Variakojytė.

Lietuvių Mokytojų s-gos valdyba, vadovaujama mokyto. Jadvygos Penčylienės, nutarė suruošti vakaronę spaudos atgavimo 80 metų paminėti. Minėjimas įvyks kovo 9 d. 7:30 val. vak. Chicago Jaunimo centro kavinėje. Pagrindinis kalbėtojas — Bronius Kviklys. Jaunimas padėklausos eilėraščių.

Chicago skautijos bendras Vasario 16-osios minėjimas Jaunimo Centre įvyks vasario 12.

Istorinė plakatų paroda

Sausio antroje pusėje Čiurlionio galerija Chicago Jaunimo centre surengė bene pirmąją toje galerijoje istorinę lietuviškojo plakato parodą. Parodoje yra plakatų dar iš laikotarpio prieš Lietuvos nepriklausomybę, Nepriklausomos Lietuvos, kur šis menas ypatingai klesti ir kur kasmet rengiamos didelės plakatų parodos.

Parodai suruošti daugiausia prisidėjo V. Lukas. Informaciniame lape papasakota plakato istorija, siekianti XVI amžių, išvardinti pagrindiniai lietuvių plakatistai, kaip: J. Burba, M. Čiurlionis, A. Galdikas, V. Jomantas, V. Jonynas, P. Kalpokas, V. Kasiulis, P. Kiaulėnas, V. Ratas, P. Rimša, K. Šimonis ir A. Žmuidzinavičius.

Plakatai gali būti kultūriniai, politiniai ir reklaminiai. Vienas pastarųjų turėtų būti ypatingai įdomus ypač Vienybės skaitytojams. Tai Vilniui vaduoti s-gos New Yorke skyriaus laikinosios valdybos skelbimas, maždaug 8 x 12 colių dydžio. Dalinis jo tekstas, kuris pailiustruotas V. Uždavinio fotografija, skamba taip:

Vilniui vaduoti reikalais prakalbos Lietuvių saleje, 180 New York Ave., Newark, N. J., ketvirt. balandžio [April] 2-ą d., 1936, 7:30 val., vakare. Kalbės: Lietuvių Radio Balso iš stoties WMBQ 10:30 rytais kasdien, vedėjas — Jonas Valaitis . . . , Kun. Kelmelis, Vienybės redaktorius Juoz. Tysliava . . .”

V. Zalatorius

Vasario 16 minėjimo proga Amerikos Lietuvių Taryba ruošia specialią programą radijo valandėlėms lietuvių ir anglų kalba. Įkalbėtos juostelės bus išsiuntinėtos radijo stotims, kurios to pageidaus. Lietuviškai kalbės vysk. Vincentas Brizgys ir Lietuvos gen. vicekonsulė Marija Kriaučiūnienė, anglų kalba — ats. pulkininkas Kazys Oksas ir Daina Danilevičiūtė-Dumbrienė.

Sparčiai auganti milijoninė

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

Yra geriausia ir patogiausia bankinė įstaiga visiems lietuviams.

- KASA už paprastas taupymo sąskaitas moka **9%**
- Už IRA pensijų indėlius KASA šiuo metu moka **10%**
- Už didelius ir mažus sertifikatus KASA moka kiek galima aukščiausius procentus.
- Visiems taupytojams KASA lengvomis sąlygomis suteikia visų rūšių paskolas.

— KIEKVIENO ASMENS INDELIAI KASOJE APDRAUSTI IKI 100.000 DOL.

KASOS įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vak.

KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418. Telefonas: [212] 441-6799

KASA kviečia visus jungtis į lietuvišką taupymo įstaigą.

St. Petersburg, Florida

PASIKEITĖ LIETUVIŲ ŽINIŲ REDAKCINIS KOLEKTYVAS

Lietuvių žinių buvusiam redakciniam kolektyvui atsistatydinus, naująjį kolektyvą sudaro: Br. Gaižauskas, K. Gaižauskienė, A. Krulikienė, J. Pupininkas, S. Vaškienė ir St. Vaškys. Biuletenio perdavimas — perėmimas įvyko sausio 10 d. klubo pirm. A. Gudonio namuose, kur buvo redakcijai už darbą padėkota ir naujam kolektyvui palinkėta sėkmės.

Sia proga pradėdama darbą redakcija pareiškia, jog atrinkdama ir derindama gautas biuleteniui žinias, tarėms ne tik klubo reikalams, bet informuos apie kolonijos gyvenimą bei organizacijų veiklą. Prašo žinias įteikti bet kuriam redakcinio kolektyvo nariui, pasirašytas ir kiek galima trumpesnes. Redakcija, kaip ir anksčiau pasilieka teisę dėl vietos stokos gautuosius pranešimus trumpinti savo nuožiūra. Iš visų laukia gražaus bendradarbiavimo. Pradėdami darbą skaitytojus nuoširdžiai sveikiname.

•••

Senosios klubo valdybos atsiveikimas ir supažindinimas su naujaisiais klubo pareigūnais įvyko sausio 8 d. pietų metu. Klubo pirmininkas A. Gudonis buvusios valdybos nariams, direktoriams, revizijos komisijos nariams, baro vedėjui K. Vaičiūčiui, jo talkininkams ir visiems bet kuo prisidėjusiems prie klubo darbų nuoširdžiai padėkojo. Vėliau St. Vaškys palinksmo humoristiniais kupletais.

Naujoji klubo valdyba: pirmininkas — A. Gudonis, vicepirm. — K. Vaičiūtis, sekretorė — A. Krulikienė, išdininkas — J. Kirtiklis, finansų sekretorius — B. Ginčauskas.

Direktoriai: E. Bazėnas, A. Graubauskas, J. Jokubauskas, P. Kraujelis, S. Lungys, J. Purtulis ir J. Švedas.

Revizijos komisija: J. Žvynys, J. Vaičiūtis, G. Puniškienė, A. Šukys — kandidatas.

•••

Klubo organizuojamas Lietuvos nepriklausomybės minėjimas įvyks vasario 16 d. (ketvirtadienį) 4 val. p. p. Minėjime invokaciją sukalbės prel. Jonas Balkūnas. Paskaitą skaitys Linas Kojelis iš Washington, D. C., Baltųjų Rūmų asistentas etniniams reikalams. Programoje — klubo mišrus choras, vadovaujamas muz. P. Armono. Bus renkamos aukos ALTui, Lietuvių Bendruomenei ir VLIKui. Už žuvusius dėl Lietuvos laisvės pamaldos vasario 19 d. 1 val. p. p. Švento Vardo bažnyčioje, Gulfport. Organizacijos prašomos tą dieną pamaldose dalyvauti su savo vėliavomis.

•••

Naujai susiorganizavusi veteranų tautinių šokių grupė pasivadino Audra. Grupė ruošiasi dalyvauti tautinių šokių šventėje, Cleveland, Ohio liepos mėnesį. Grupės vadovė — A. Karnienė, padėjėja A. Robertson.

•••

JAV LB St. Petersburgo apylinkė vasario 3 d. 6 val. vak. Lietuvių klubo salėje ruošia koncertą. Programą atliks pagarsėjęs Harmonijos kvartetas iš New Yorko. Įėjimo auka \$6.00. Po koncerto kavutė.

Viktoria Jacobson pastangomis Sv. Jono bažnyčioje, St. Petersburg Beach, vasario 12 d. 10 val. ryto bus laikomos koncertinės mišios už Lietuvą. Moterys prašomos dalyvauti pasipuošusios tautiniais drabužiais. Choristai kviečiami susėsti arčiau altoriaus.

V. Jacobson iniciatyva vasario 16 d. rytą bus iškeltos Lietuvos vėliavos tose vietose: Pinellas Park — 8 val. prie bibliotekos. Treasure Island — 9 val. prie City Hall, St. Petersburg Beach — 10 val. prie City Hall, So. Pasadena — 10 val. 45 min. prie City Hall ir Gulfport — 11 val. 30 min. prie bibliotekos.

Lietuvius vėliavų pakėlime ir pamaldose prašome gausiai dalyvauti.

Viktorija Jacobson taip pat praneša, jog vasario 16 d. 12 val. bus iškelta Lietuvos vėliava Rotundoje, sostinėje Tallahassee. Lietuviams atstovaus Vytautas Beleckas, susitaręs su Mrs. Fairstone, Secretary of State. V. Beleckas ten dalyvaus su Sunny Hills kolonijos lietuviais.

•••

St. Petersburgo tautų festivalis — Folk Fair, ruošiamas tarptautinės SPIFFS organizacijos, įvyks vasario 24, 25, 26 dienomis Bayfronto Centre. Dalyvaus 40 tautybių. Čia bus galima paragauti įvairių tautų valgių, pasigrožėti tautodailės darbais ir pasiklausyti įvairiaspalvių programų. Lietuviai dalyvaus su lietuviško maisto paviljonu, kuri veda E. Purtulienė. Tautodailės paviljonui vadovaus E. Modestienė. Lietuviai su savo dainomis ir šokiais pasirodys šeštadienį ir sekmadienį 5 val. vak., abi dienas po 20 minučių.

•••

Jaunas lietuvis medicinos daktaras Vytautas Jurgaitis atidaro savo kabinetą, 5031 Central Ave., St. Petersburg šalia dr. Bobelio. Tel. 786 — 2053. Priima trečiadieniais.

•••

Lietuvių Fondui sausio paaukojo Ona ir Adolfas Kinduriai \$100.00 ir a. a. Onos Josiukienės atminimui įamžinti surinkta \$85.00.

•••

Tautos Fondui sausio mėn. paaukojo: E. ir J. Purtuliai — \$100.00, B. Michelevičius — \$10.00, pedagogo Jono Valaičio atminimui — \$50.00, a. a. Francis Kazlas atminimui — \$140.00, a. a. Onos Josiukienės atminimui — \$100.00.

•••

Užgavėnių vakaras. Lietuvių klubas ruošia vakarą kovo 6 d., antradienį 6 val. vak. klubo salėje. Bus šilta vakarienė 6:30 v. p. p. bus programa ir šokiai. Įžanga \$5.00 asmeniui. Bilietus prašome išigyti iš anksto, rezervuojant stalus grupėmis pas klubo sekr. A. Krulikienę, tel. 367-1231. Bilietai bus parduodami ir prie įėjimo.

•••

Nauji aktyviaisiais klubo nariais priimti: M. Ginčauskienė, J. Juodikis, P. Kasperavičiūtė, Pr. Kasperas, S. Kreivėnas, O. Kreivėnienė, J. Kalėda, A. Kalėdienė ir A. Stasiūnienė.

Iš aktyviųjų į šimtininkes perėjo E. Purtulienė.

1984 TOURS TO LITHUANIA

9-18 Day Tours Including 11 Days in Lithuania

SPECIAL 13-DAY TOUR WITH 11 NIGHTS IN LITHUANIA [Two Full Weekends With Relatives and Friends]

Tour #314: March 14—March 26 \$1,199
FINNAIR via JFK

18 DAYS — LITHUANIA, RUSSIA & FINLAND

Tour #710B: July 10 — July 27 \$1,999
Tour #814B: August 14 — August 31 \$1,999

*Itinerary: 11 days Lithuania, 2 Moscow, 2 Leningrad,
2 Helsinki*

FINNAIR via JFK

17 DAYS — LITHUANIA, POLAND, LATVIA & GERMANY

Tour #508B: May 8 — May 24 \$1,769
Tour #612B: June 12 — June 28 \$1,899
Tour #918B: September 18 — October 4 \$1,829

*Itinerary: 6 days Vilnius, 4 Riga, 3 Warsaw, 1 Frankfurt
LUFTHANSA via JFK & Boston*

13 DAYS — LITHUANIA, RUSSIA & ITALY

Tour #429: April 29 — May 11 \$1,699

*Itinerary: 5 days Vilnius, 5 Rome, 2 Moscow
ALITALIA via JFK*

12 DAYS — LITHUANIA, POLAND & GERMANY

Tour #508A: May 8 — May 19 \$1,379
* Tour #612A: June 12 — June 23 \$1,649
* Tour #710: July 10 — July 21 \$1,649
* Tour #807: August 7 — August 18 \$1,649
Tour #918A: September 18 — September 29 \$1,489

*Itinerary: 6 days Vilnius, 3 Warsaw, 1 Frankfurt
LUFTHANSA via JFK & Boston*

*OBERAMMERGAU & MUNICH (five day optional tour) - \$439.

12 DAYS — LITHUANIA, RUSSIA & FINLAND

Tour #507: May 7 — May 18 \$1,289
Tour #604: June 4 — June 15 \$1,639
Tour #710A: July 10 — July 21 \$1,639
Tour #814A: August 14 — August 25 \$1,639
Tour #904: September 4 — September 15 \$1,639
Tour #101: October 1 — October 12 \$1,289

*Itinerary: 6 days Vilnius, 2 Moscow, 2 Leningrad, 1 Helsinki
FINNAIR via JFK*

11 DAYS — LITHUANIA & POLAND

Tour #925: September 25 — October 5 \$1,279

*Itinerary: 6 days Vilnius, 3 Warsaw
ALITALIA via JFK*

10 DAYS — LITHUANIA & FINLAND

Tour #917: September 17 — September 26 \$1,259

*Itinerary: 6 days Vilnius, 2 Helsinki
FINNAIR via JFK*

9 DAYS — LITHUANIA & FINLAND

Tour #427: April 27 — May 5 \$1,129
Tour #511: May 11 — May 19 \$1,229

*Itinerary: 6 days Vilnius, 1 Helsinki
FINNAIR via JFK*

For brochures and detailed information, please contact:

BALTIC TOURS
293 Auburn Street
Newton, MA 02166
(617) 965-8080 or
(617) 969-1190

KRIAUCELIŪNO PREMIJA GINTEI DAMUŠYTEI

Gintė Damušytė

Sausio 20 d. Jaunimo centre Chicagoje posėdžiavo Eugenijaus Kriaučeliūno vardo Jaunimo premijai skirti komisija.

Apsvarsčiusi rekomendacijas, tūkstančio dolerių premiją nutarė paskirti Gintei Damušytei, dirbančiai Lietuvių informacijos centre New Yorke, už jos plačią informaciją amerikiečių ir lietuvių spaudoje, už paskaitas universitetuose ir įvairiuose susirinkimuose ir už dalyvavimą amerikiečių valdžios pareigūnų simpoziumuose bei informaciniuose susirinkimuose, ypač daug informuojančiai apie medžiagą iš Lietuvos Kat. Bažnyčios Kronikos.

Gintė Damušytė, Lietuvių Katalikų tarnybos ir Lietuvių Informacijos centro pareigūnė, išrinkta "Amerikos pasižymėjusia jauna moterimi" ("Outstanding Young Women of America"), praneša Mrs. Dexter Otis Arnold, patariamojo direktoriato pirmininkė.

Apie Gintę Damušytę bus išspausdinta specialiame leidinyje apie 1983 m. žymiausias moteris biografines žinias ir jų nuveiktieji darbai.

DAIL. Z. JURĖNAITĖ-KELLEY

Dail. Žibutė Jurėnaitė-Kelley, gimusi ir augusi Chicagoje, meno pasaulyje kopija aukštyne. Šiuo metu gyvena ir dirbuoja Marlboro, Maryland, kur turi savo meno studiją ir galeriją.

Ji praėjusių metų lapkričio pabaigoje buvo surengusi savo kūrinių parodą netoli Washington, D. C. esančioje Tivoli meno galerijoje. Dail. Žibutė ten buvo išstačiusi 40 spalvingų gamtovaizdžių. Ateityje ji su savo kūryba žada pasirodyti ir Chicagoje, kur ji baigė Marijos aukšt. mokyklą ir studijavo Chicago Meno Institute, Illinois un-te ir kt.

Ramutė Pliplytė Pedagoginio liuanistikos instituto lektorių tarybos išrinkta instituto akivaizdinio skyriaus direktore. Lektorius a. a. Pranas Razminas ėjo tas pareigas nuo 1980 m. Lektorė Pliplytė nuo 1982 m. buvo akivaizdinio skyriaus vicedirektorė.

Vienybė, 1984 m. sausio 31 d.

A. RŪTA-ARBIENĖ KONKURSO LAIMĖTOJA

Draugo romano 33-ją premiją gavo Alė Rūta-Arbiene, gyvenanti Santa Monica, Kalifornijoje. Jai atiteko 2 tūkst. dolerių, kuriuos paskyrė Jadvyga Pupelienė (Zdanavičiūtė). Premijos įteikimas bus Los Angeles mieste, Kalifornijoje gegužės 20 dieną.

Premijos skyrimo komisiją sudarė: pirmininkas Balys Gaidžiūnas, sekretorius Vacys Rociūnas ir nariai dr. Jolita Kavaliūnaitė, Dalia Staniškienė ir Juozas Stempūzis. Iš aštuonių atsiųstų kūrinių komisija atrinko kaip tinkamiausią premijai "Pirmieji svetur".

Alė Rūta-Arbiene

Alė Rūta yra žinoma rašytoja. Ji anksčiau jau yra gavusi Draugo premiją už savo romaną "Trumpa diena", ir Dirvos premiją už romaną "Kelias į kairę", o taip pat dvi jaunimo literatūros premijas. Yra išleidusi 19 knygų — romanų, apsakų, novelių rinkinių ir poezijos.

Saulė Vida Jankauskienė vadovauja programai Klaipėdos krašto minėjime New Yorke sausio 14 d.

PAGERBTA G. KUDUKIENĖ

Clevelando įtakinga komercinių bendrovių organizacija — Cleveland Growth Association, 1983 m. gruodžio 7 d. vakare Communication Club patalpose iškilmingai pagerbė penkis įtakingiausias Clevelando moteris. Jų tarpe buvo pagerbta ir Gražina Kudukienė, kuri šiuo metu eina League of Women Voters pirmininkės pareigas ir yra konsultantė ir viešiesiems reikalams firmos, Silverman, Kudukis & Co. prezidentė.

Ši kartą paskirta antra — \$500 premija Violetai Abariūtei, gyvenančiai Detroit, Mich. už sėkmingą organizavimą ir pravedimą septintojo Lietuvių Jaunimo kongreso.

Abi premijos bus įteiktos kovo mėnesį.

Vertinimo komisijoje buvo šeimos atstovai Irena Kriaučeliūnienė, pakviestas Pranas Garšva, Pasaulio Liet. Bendruomenės atstovė Birutė Jasaitienė, Pas. Liet. Jaunimo s-gos atstovė Alė Jonušaitė ir JAV Liet. Jaunimo s-gos atstovas Vytas Pliplys.

Prof. dr. Irena Langytė, Fullerton universiteto dėstytoja Kalifornijoje, lankėsi Šveicarijoje, kur veikė Tarptautinis Biznio seminaras. Ji turėjo dėstyti studentams iš dešimties universitetų, susitikti įvairių firmų vadovus iš Šveicarijos, Vokietijos, Belgijos, Prancūzijos ir Olandijos. Kaip specialistė ji jau daug kartų yra atstovavusi savo universitetui.

I. BLEKYTĖ VAIDINA IBSENO DRAMOJ

Ingrida Blekytė

Ingrida Blekytė atlieka pirmąjį vaidmenį viename geriausių Chicago teatro — Court Theatre, veikiančiame prie Chicago universiteto — 5535 S. Ellis Ave. Dabar čia statoma Ibseno "Hedda Gabler" — iki vasario 5 d. Drama su didele įtampa, žiūrovą verčianti susimąstyti.

Vaizduojama naujavedžių šeima, kur vyras paskendęs į savo mokslinį darbą, knygas, nebepajėgia parodyti reikiamo dėmesio savo žmonai — Heddai svarbiausiam personažui dramoje. Ją vaizduoja kaip tik Ingrida Blekytė.

Oberammergau 1984

11 DAYS BAVARIA, AUSTRIA AND THE MOUNTAINS

Tour A-1: May 19-May 29 \$1,549

Itinerary: Munich, Spitzingsee, Salzburg, Vienna, Innsbruck & the Passion Play, Oberammergau

10 DAYS CASTLES, CATHEDRALS AND THE RHINE

Tour B-2: June 30-July 9 \$1,579

Itinerary: Rhine River cruise, Ruedesheim, Heidelberg, Wuerzburg, Nurnberg, Rothenburg, Salzburg, Munich & the Passion Play, Oberammergau

5 DAYS LONG WEEKEND TOURS

(Should you be traveling in Europe or ending a Lithuanian tour in Frankfurt, arrangements have been made for three long weekend tours to Munich and the Passion Play, Oberammergau)

Tour D-5: June 22-26; Tour D-6: July 20-24;

Tour D-7: August 17-21 \$439

Itinerary: two nights Oberammergau, two nights Munich

All tours with LUFTHANSA via JFK & Boston

For brochures and detailed information, please contact:

BALTIC TOURS
293 Auburn Street
Newton, MA 02166
(617) 965-8080 or
(617) 969-1190

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

1984 M. ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

34-osios Š. Amerikos Lietuvių Sporto Žaidynės įvyks 1984 m. balandžio 28-29 d. d. Toronto, Ont. Visuotinio ŠALFASS-gos Suvažiavimo nutarimu ir ŠALFASS-gos Centro Valdybos pavedimu, žaidynes vykdo ŠALFASS-gos Kanados Sporto Apygarda, talkininkaujant Toronto LSK VYČio ir PPSK Aušros sporto klubams, per specialiai sudarytą organizacinę komitetą.

Žaidynių programoje bus 1984 m. Š. A. Lietuvių Krepšinio, Tinklinio, Šachmatų ir Stalo Teniso Pirmenybės.

Krepšinio pirmenybės numatoma praveisti: Vyrų A, Vyrų B, Vyrų Senjorų, Jaunių A, Jaunių B, Jaunių C ir Moterų klasėse.

Tinklinio pirmenybės planuojamos vykdyti: Vyrų, Jaunių A, Moterų, Mergaičių A, Mergaičių B ir Mergaičių C klasėse.

Krepšinyje ir tinklinyje prieauglio klasei priklauso gimusieji 1965 m. ir jaunesni, prieauglio B — gimę 1967 m. ir jaunesni, prieauglio C — 1969 m. ir jaunesni, vyrų senjorų — gimę 1949 m. ir vyresni.

Krepšinyje vyrų A klasę sudaro iškilėnės komandos, atrinktos ŠALFASS-gos Krepšinio Komiteto. Likusios komandos žaidžia B klasėje, kur gali dalyvauti ir vyrų A klasės komandas turinčių klubų antrosios komandos.

Krepšinyje, kiekvienoje klasėje gali dalyvauti ne daugiau kaip 8 komandos, reikalui esant, atrinktos pagal apygardinių pirmenybių duomenis ar pagal ŠALFASS-gos Centro Valdybos parėdymą.

Tinklinyje, komandų skaičius neapribojamas.

Šachmatų Individualinės pirmenybės bus prarastos 5-kių ratų šveicarų sistema. Trys ratai bus žaidžiami pirmą dieną ir du — antrą. Varžybos planuojamos vykdyti A ir B klasėse, pagal žaidėjų reitingą. Taip pat bus išvesta ir jaunių (žemiau 20 metų varžybų pirmą dieną) pirmenybės.

Stalo Teniso pirmenybių programa numatoma tokia: vienetai — vyrų, vyrų senjorų (gimusių 1934 m. ir vyresnių), jaunių (gim. 1965 m. ir jaunesnių), moterų ir mergaičių (gim. 1965 m. ir jaunesnių); dvejetai — vyrų, moterų ir mišrus; komandinės varžybos — vyrams ir moterims.

Pagal preliminarinės registracijos duomenis bus nustatyta visų varžybų programos ir paskelbta galutinės dalyvių registracijos data.

Smulkesnės informacijos pranešta visiems ŠALFASS-gos klubams. ŠALFASS-gai nepriklausą vienetai bei individai informaciją prašomi kreiptis į R. Sondą.

Dalyvavimas žaidynėse yra atviros visiems Š. Amerikos lietuvių sporto vienetais, komandoms ir

STRAIPSNIS APIE V. GERULAITĮ

World Tennis žurnalas 1984 m. vasario mėn. laidoje idėjo Richard Evans straipsnį apie Vytautą Gerulaitį. Rašinyje, "Is Gerulaitis Ready to Fade From the Top", rašoma, kad 1983-ieji metai Gerulaičiui buvo labai nesėkmingi.

Kaip sakoma, Gerulaitis jaudinosi dėl galimų komplikacijų narkotikų byloje (jis vėliau buvo išteisintas). Po pergalės Kuvaite, jis buvo susirgęs. Tada sekė pralaimėjimai pirmame rate Prancuzijos atvirose varžybose ir antrame rate — Queens ir Wimbledon pirmenybėse. Ypatingai Gerulaitis pergyveno trečiojo rato pralaimėjimą US Open Turnyre, Flushing Meadows, New Yorke aikštėse prieš 16 metų JAV jaunuolį Aron Krickstein.

Minimas Gerulaičio susidomėjimas muzika, tačiau pats Gerulaitis į ją rimtai nebežiūri.

Dabar Gerulaitis vadinamas "Broadway Vitas" vardu; anksčiau jis būdavo pristatomas kaip "Lithuanian Lion". Tame pat žurnalo numerioje idėjoje pasaulio teniso žaidėjų kvalifikacinėje lentelėje Gerulaitis vėl smuktelėjęs — gruodžio pradžioje jis buvo paženklintas 19-oje vietoje.

* * *

Pasaulio Lietuvio (1984 m. sausio laidoje) idėtas reportažėlis apie Sporto sąjungos suvažiavimą Clevelande. Jo pabaigoje rašoma:

"Aplamai žvilgterėjus į suvažiavimą ir šiuometinį sporto judėjimą, gal nevienam susidaro vaizdas, kad praūžus Antrosioms pasaulio lietuvių sporto žaidynėms, visi vėl grįžo į savo gūžtas letargiškam — kelių metų miegui ar apsnūdimui. Vėl sujusime, kai išgirsime, kur bus kitos sporto žaidynės, ir tada pradėsime joms ruošti."

Vid. Vakarų sporto apygardos išsiuntinėtame aplinkraštyje kalbama apie apygardines pirmenybes. Rašoma:

Apygardinės krepšinio, tinklinio, šachmatų ir stalo teniso pirmenybės numatomos kovo 24-25 Clevelande. Krepšinis planuojamas praveisti vyrų, vyrų senjorų (gim. 1949 m. ir vyresnių), moterų ir, galbūt, jaunių A (gim. 1965 m. ir jaunesnių) klasėse. Tinklinis — vyrams ir moterims. Krepšinio ir tinklinio prieauglio klasių pirmenybes bus bandoma suruošti kitose vietovėse.

Planuojama metų bėgyje suruošti ir kitų sporto šakų apygardines pirmenybes.

individams atlikusiems metinę 1984 m. registraciją ŠALFASS-je.

Preliminarinė registracija visoms varžyboms privalo būti atlikta iki 1984 m. kovo 1 d. adresu:

Rimvydas Sonda, 158 Howard Park Ave., Toronto, Ont. M6R-1V6. Tel (416)-769-0671.

ŠALFASS-gos Centro Valdyba

PASAULINIO GARSO VARŽYBOS VILNIUJE

Kovo 9 d. Vilniuje prasidės finalinis pretendentų mačas dėl pasaulio šachmatų čempiono karūnos tarp didmeistrių V. Smyslovo ir G. Kasparovo. Analogišką moterų turnyro mačą L. Semionovą ir I. Levitina žais Sočyje (pradės kovo 6 dieną).

Siuos TSRS šachmatų federacijos pasiūlymus patvirtino FIDE (Tarpautinė šachmatų federacija). Apie tai pranešta FIDE štabe Liuzernoje.

Moterų mače planuojama 12 partijų, vyrų — 16.

• • •

Panevėžyje "Žalgirio" draugijos šuolių į vandenį pirmenybių nugalėtojai nuo 3 m trampino tapo panevėžietis R. Pavilionis. Šuoliuose nuo bokšto geriausiai pasirodė vilniečiai E. Kaselytė ir G. Šereika. Absoliučiais jaunimo varžybų nugalėtojai tapo panevėžietė V. Kasparavičiūtė ir vilnietis R. Šermukšnis.

• • •

Gediminas Pranckevičius, Saulius Baronas ir Vytas Šulaitis pasižymi Cicero Stadijone vykstančiuose "hockey" (žaidžiama ant paprastų grindų be ledo) lygos žaidimuose. Vytas Šulaitis išskirtinai paminiamas Cicero Life laikraštyje (sausio 22 d. laidoje) didele antrašte, pabrėždamas, jog jis savo komandai "Team Cicero" pelnė daugiausia įvarčių. Ši komanda jau užsitikrino 1-ąją vietą B lygos pirmenybėse.

A. ŠALNA ANTROJ VIETOJ

A. Šalna

Galuno (Švedija) apylinkėse pajėgiausieji planetos šaudantieji slidininkai rungtyniavo dviejuose pasaulio taurės varžybų etapuose. 20 km distancijoje kauniečiui A. Šalnai nepavyko patekti į prizininkų trijulę.

Daug sėkmingiau tarybiniai biatlonininkai rungtyniavo perpus trumpesniame nuotolyje. 10 km distanciją greičiausiai įveikė novosibirskietis S. Bulyginas — 29 min. 42.2 sek. Antrąją vietą, pralaimėjęs komandos draugui 17,4 sek., užėmė A. Šalna.

Vytautas Beleckas ir sūnus Jonas, sav. WINTER GARDEN SVETAINĖS, 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

ATIDARYTAS NAUJAS DANTŲ GYDymo CENTRAS

DR. DONATAS ALEKSANDRAVIČIUS, VEDEJAS

Metro Dental Service, P. C.

116-06 MYRTLE AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: [212] 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į

John Orman Agency

REAL ESTATE & INSURANCE

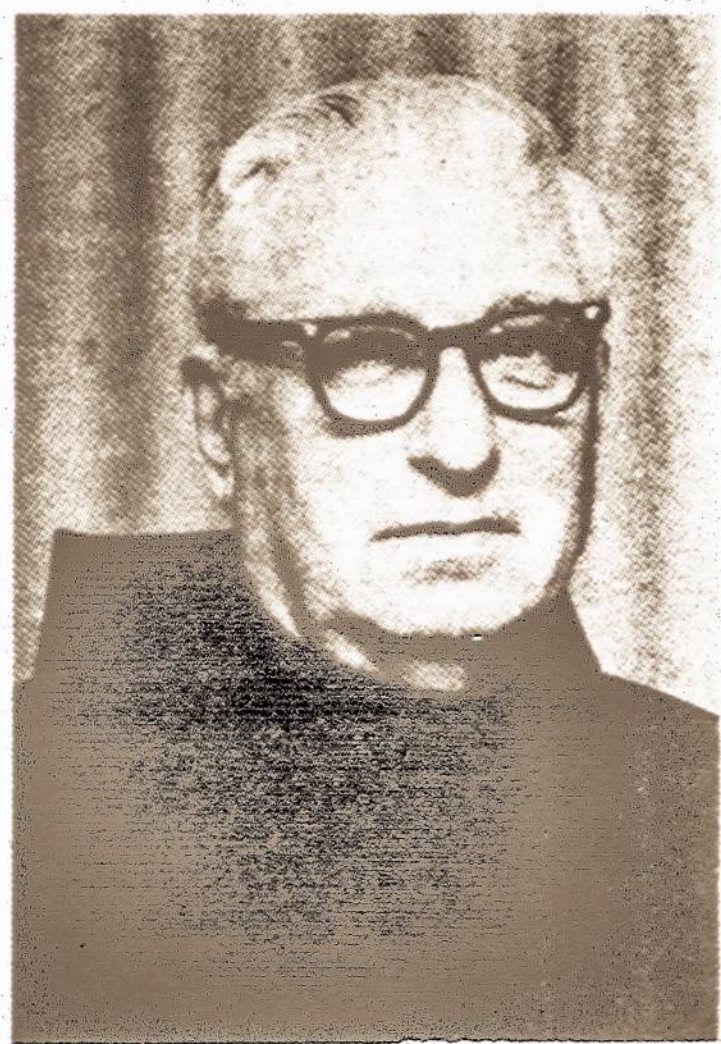
PILDOMI MIESTO, VALSTYBĖS IR FEDERALINĖS VALDŽIOS MOKESČIŲ PAREIŠKIMAI.

Geriausias patarnavimas

110-04 JAMAICA AVE., RICHMOND HILL, N. Y. 11418
Telefonas: Virginia 6-1800

Mirė pranciškonų istorikas

Sausio 30 rytą Kearny, N. J., mirė Tėv. dr. Viktoras Gidžiūnas, OFM, pranciškonas istorikas.

Tėv. dr. Viktoras Gidžiūnas, OFM

Buvo Kearny, N. J., lietuvių parapijoj pavaduoti kun. D. Pocius, su savo dviem vikarais išvykusio į Šventąją Žemę lankyti istorinių vietų. Sausio 27 d. Tėv. Gidžiūnas pradėjęs blogai jaustis. Išvežtas į ligoninę. Bedarant tyrimus, širdies atakos ištiktas—mirė.

Ketvirtadienį, vasario 2 d. pašarvotas M. Šalinskienės šermeninėje Woodhaven, N. Y. Laidojamas šeštadienį, vasario 4 d.

Penktadienį, vasario 3, 7:30 v. v. atsisveikinimas šermeninėje. Vėliau pervežamas į vienuolyno koplyčią prie Kultūros židinio.

Vasario 4 d. pervežamas į Apreiškimo parapijos bažnyčią, mišioms 10 v. r. Laidojamas Šv. Jono kapinėse.

Mirė E. Bublaitienės motina Kristina Brazlauskienė

Pernai gruodžio mėn. Panevėžyje mirė newyorkietės Elenos Bublaitienės motina Kristina Brazlauskienė, 97 metų amžiaus. Dukra gavo pluoštą nuotraukų iš tų laiduvių, kurios vyko Panevėžyje. Katedroje buvo atlaikytos gedulingos pamaldos. Velionę į amžino poilsio vietą palydėjo giminės ir jų vaikai bei nemažas būrys draugų ir pažįstamų.

Bublaitienė savo motiną prisimi-

Tėv. Viktoras Gidžiūnas buvo gimęs 1912 rugsėjo 5 Marinkos kaime, Simono valsčiuje, Alytaus apskrityje.

Mokėsi Kauno Pavario suaugusių gimnazijoje ir pranciškonų gimnazijoje. Į pranciškonus įstojo 1934 liepos 21. Ten baigė teologijos mokslus. Į kunigus išventintas 1940 birželio 2 d.

Už disertaciją apie pranciškonus Lietuvoje jis gavo daktaro laipsnį.

Į Ameriką atvyko 1946 m. Įsijungė į veiklą vienuolyne ir šalia vienuolyno.

Bendradarbio lietuvių spaudoje, daugiausia istoriniais klausimais. Lietuvių Enciklopedijai rašė apie lietuvių pranciškonų praeitį, šv. Pranciškaus Varpelį.

Ruošė studiją apie 19 amžių pagarsėjusį pranciškoną Tėv. Ambrozijų Pabrėžą, mokslininką botaniką, pamokslininką. Rinkdamas medžiagą, lankėsi Lietuvoje. Istorija liko nebaigta.

Lietuvoj mirė Bronius Šulaitis

Bronius Šulaitis, Vienybės redaktoriaus Evardo Šulaičio brolis, mirė Lietuvoje — Kybartuose, sulaukęs 64 m. amžiaus. Palaidotas sausio 12 d. Velionis buvo pasižymėjęs futbolininkas, ilgą laiką žaidęs Kybartų Sveikatos sporto klubo komandoje, kuri ankstesniais laikais buvo viena stipriausių visoje Lietuvoje. Chicagos apylinkėse gyvena dar kiti du jo broliai — Alfonsas ir Juozas bei motina Ona.

nė sausio 29 d. Lietuvių Darbininkų Draugijos 7 kuopa, kuriai Bublaitienė priklauso. Ta proga Bublaitienė paskaitė savo eilėraštį, parašytą motinos garbei.

Jos motina buvo gruzinė, susipažino ir pamilo Brazlauską, kai jis tarnavo caro kariuomenėje ir pasikui už jo ištekėjo. Atvykusi Lietuvos, ji išmoko lietuvių kalbą ir užaugino gražią šeimą.

Vaiždas iš Kristinos Brazlauskienės laidotuvių. Karstas su jos palaikais išnešama iš Panevėžio katedros. Sonuose giminės ir kaimynai su vaikais ir gėlėmis. Laidotuvės vyko pereinamųjų metų gruodžio mėnesį.

Vienybė, 1984 m. sausio 31 d.

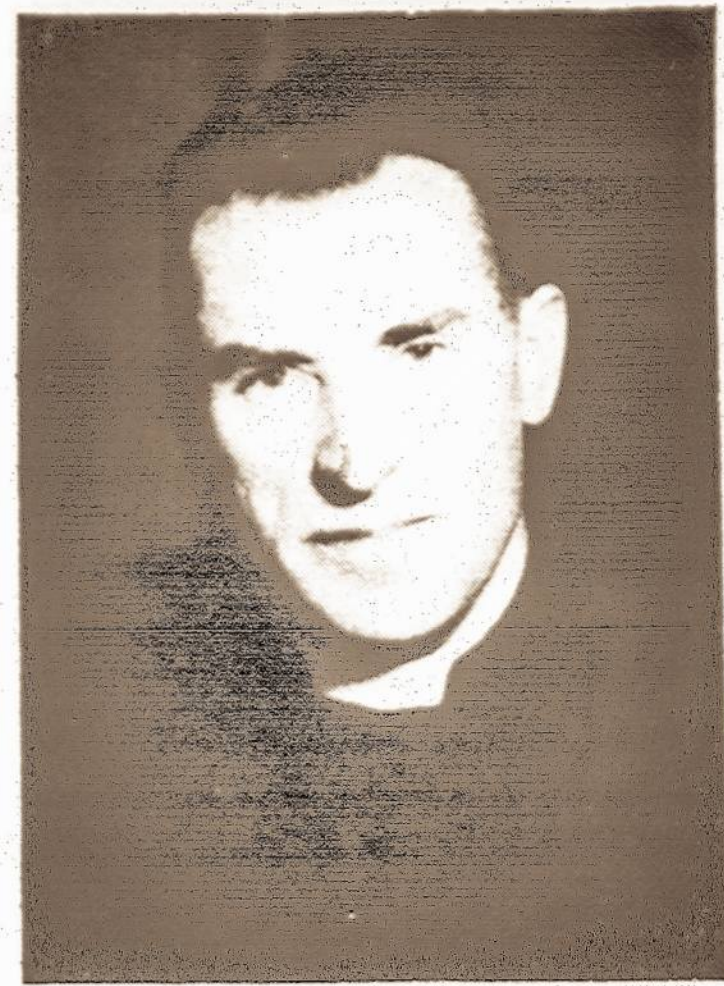
Mirė Kun. Jurgis Gurinskas

Sausio 23 d. Brookhaven Memorial ligoninėje mirė buvęs ilgametis Aušros Vartų parapijos Manhattane klebonas kun. Jurgis Gurinskas.

Buvo pašarvotas Šalinskienės šermeninėje ir sausio 26 d. palaidotas šv. Karolio kapinėse, Long Island.

Klebonu velionis išbuvo nuo 1942 m. iki 1975 m., kada išėjo į pensiją. Bet, nesant lietuvių kunigo, vėl buvo priverstas trumpam sugrįžti. Pastaruoju metu buvo visiškai pasitraukęs iš pastoracinio darbo ir gyveno savo namelyje Mastic Beach, L. I. Pergyveno paralyžių, o mirė nuo širdies smūgio. Jo laidotuvėmis rūpinosi brolio ir sesers vaikai Romas Gurinskas ir Vytautas Gerulaitis.

Velionis buvo gimęs 1900 m. bal. 23 d. Galkėnų k., Kaupiškių vals., Vilkaviškio aps. Baigė Seirijų-Vilkaviškio kunigų seminariją. Į kunigus išventintas 1926 m. Pradžioje vikaravo Virbalio parapijoje, o nuo 1931 iki 1940 m. buvo kapelionu Kybartų gimnazijoje.

Kun. Jurgis Gurinskas

Lietuvą okupavus sovietams, 1940 m. jis slapta pabėgo į Vokietiją ir 1941 m. birželio mėn. atvyko į Ameriką.

Kun. Jonas Kinta, ilgametis Patersono, N. J., lietuvių parapijos klebonas, sausio 4 mirė Putnam, Conn. Pagal jo paties testamentą išreikštą pageidavimą laidoti parvežtas į Patersono Kalvarijos kapines, kunigų sekcijoje.

SILVER BELL BAKING CO.

A. Radziūnas, savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona, pyragai vedybiniam ir kitokiems pokyliams.

Tel. 779-5156

43-04 JUNCTION BLVD., CORONA, QUEENS, N. Y. 1138

WALSH & CASSESE

FUNERAL HOME, INC.

104-38 JAMAICA AVENUE

RICHMOND HILL, N. Y. 11418

212-849-2775

212-843-4620

OUR CHAPELS CAN ACCOMMODATE 200 PERSONS.

PARKING ON PREMISES.

J. MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MODERNI, VĖSINAMA KOPLYČIA

A. J. BALTON-BALTRŪNAS

LICENSED MANAGER AND NOTARY PUBLIC

660 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. 11211

Tel. STagg 2-5043

Juozas Kavaliauskas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Licensed Pennsylvania and New Jersey

1601 S. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.

Telefonas DEwey 4-5136

VIENYBĖ

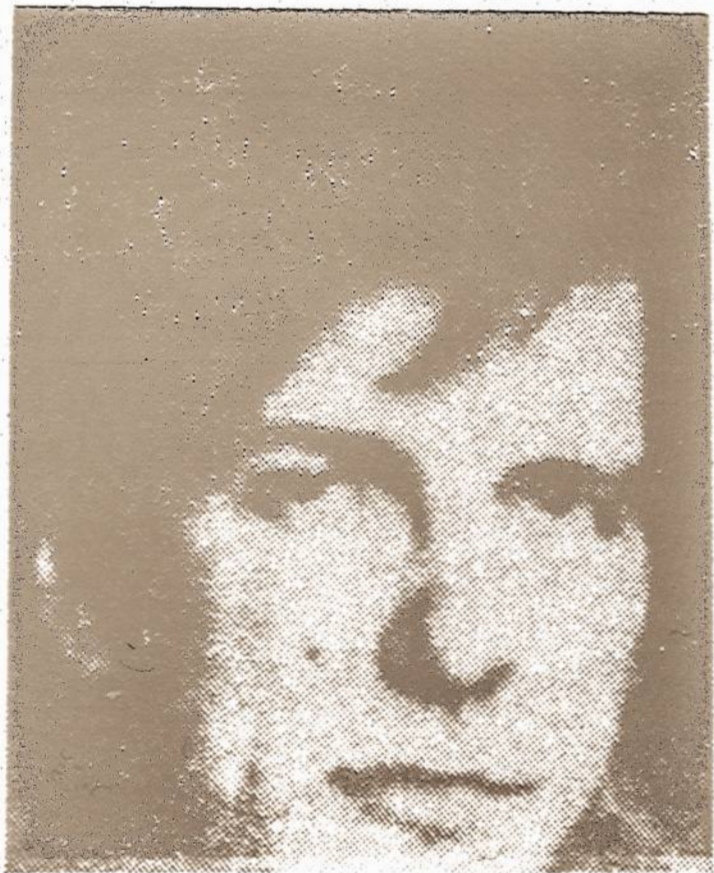
Vienybės leidėja Valerija Tysliavienė sunkiai susirgo. Gydytojams patarius sveikata tikrinama Brookdale Hospital Medical Center Brooklyne.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas šiemet įvyks vasario 19 d., sekmadienį: Pamaldos Apreiškimo par. bažnyčioje, 11 v. ryto, o minėjimas Kultūros židiny Brooklyne 3 v. p. p. Pagrindiniu kalbėtoju bus inž. Jonas Jurkūnas iš Chicago. Kalbės JAV Senatorius iš New Yorko Alfonse D'Amato ir Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke Anicetas Simutis.

Programai vadovaus Rūta Dragūnevičiūtė. Meninę programą atliks Regina Žymantaitė-Peters.

Anicetas Simutis, Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke vasario 11 d. mini savo gyvenimo 75-uosius metus. Gimęs Tirkšliuose, Mažeikių apskr. 1909 m. vasario 11 d.

Elena Legeckienė, anksčiau ilgus metus su vyru dr. Legeckiu gyvenusi New Yorke ir dalyvavusi lietuvių moterų ir LB veikloje, dabar gyvena Chicagoje. Jos rūpesčiu ten buvo suruoštas jos brolio gen. Povilo Plechavičiaus 10 metų mirties sukakties paminėjimas Jaunimo centre. Pirma buvo pamaldos, o paskui akademija. Apie velionį kalbėjusieji asmenys prisiminė jį kaip valingą, ryžtingą, savo žodį laikantį karį bei pavyzdinę pilietį.

Vyto Ruginis, Cicero, Ill. gimęs ir augęs, baigęs Yale universiteto dramos mokyklą New Haven, Conn. ir porą metų vaidinęs eilėje JAV teatrų, šiuo metu debiutuoja New Yorko Broadway Plymouth teatre. Jis vaidins "The Real Thing" pastatyme, kuris yra susilaukęs nemažo teatro kritikų dėmesio. Tai pirmas šio jauno lietuvių aktorius pasirodymas Broadway teatruose.

Bridges, Lithuanian-American Newsletter, Vol. 8, Nr. 1 — sausio mėn. numeris — pasiekė prenumeratorius. Rašoma apie kylančią lietuvaite artistę Ann Jillian, šv. Kazimierą, Lietuvių Bendruomenę, lietuviškų medžio drožinių meną, spausdinama ištrauka iš K. Donelaičio "Metų" (Demie Jonaitis vertimas), dr. Algirdas Budreckis rašo apie Lietuvos kalvinistus ir Radvilas, minimas Klaipėdos atvadavimas. Žurnalą redaguoja Demie Jonaitis; pagelbsti Dalia Bulvičiūtė.

LIETUVIŲ DARBININKŲ DRAUGIJOS 7 KUOPOS SUSIRINKIMAS

Sausio 29 d. Fifi kavinėje Woodhavene įvyko LDD 7 kuopos susirinkimas, pirmasis šiais metais. Jį atidarė valdybos pirmininkė Bronė Spūdienė ir padarė pereitų metų veiklos pranešimą. Pranešimus taip pat padarė garbės pirm. adv. Stp. Bredes, vicepirm. J. Klaščius, sekr. Ant. Šateika, finansų sekr. M. Vasilka ir išd. Walteris Šleivys.

Kuopos atstovas ALTe Jonas Valaitis pranešė apie dalyvavimą New Yorko ALTo veikloje ir ruošimąsi vasario 19 d. Kultūros židinyje. New Yorko Kuopos Vicepirminkas Klaščius Valaičio pranešimą papildė.

Al Marcelynas, ALTo vicepirm., padarė pranešimą apie būsimą Vasario 16 minėjimą New Yorke ir pateikė gautosios New Yorko mero proklamacijos tekstą, kurį susirinkimui perskaitė Lilija Šateikienė. Jis pranešė, kad vasario 16, ketvirtadienį, New Yorko meras Koch lietuviams įteiks miesto proklamaciją, skelbiančią tą dieną Lithuanian Day.

Šiems metams perrinkta ta pati aukščiausia paminėtoji valdyba. Susirinkimas jai padėkojo už gerą vadovavimą. Susikaupimo minute prisimintas pernai miręs ilgametis kuopos veikėjas Vincas Zaveckas.

Jonas Valaitis priminė, kad suėjo lygiai 100 metų nuo dr. Pijaus Grigaičio gimimo. Ta proga peržvelgė jo veiklą Lietuvoje, Amerikoje ir darbus.

Ateities veiklos plane — tradicinis margučių balius, kurio rengimu rūpinsis valdyba, pasirinkdama talkininkus.

Pabaigai Vienybės ir Tėvynės redaktorius Jonas Valaitis papasakojo apie prieš 61-erius metus Klaipėdos prisijungimo sukaktį ir kovas, kuriose dalyvavo nemažai ir Didžiosios Lietuvos vyrų. Jų tarpe, buvo Lilijos Šateikienės dėdė muzikas Justinas Kumietis, kurį gerai pažinojo ir J. Valaitis.

Red. Valaitis dar papasakojo ir apie Mažosios Lietuvos veikėjus Martyną Jankų, E. Simonaitį ir kitus, dalyvavusius Klaipėdos išvadavimo darbuose amerikiečius, kaip ir Bostono Ivas-Ivaškevičius.

Pabaigai jis papasakojo apie Kristijoną Donelaitį, kurio gimimo 270 metų sukaktį šiemet sausio mėnesį paminėjo viso pasaulio lietuviai, prisimindami tą Mažosios Lietuvos sūnų, mūsų literatūros klasiką, ir jo neužmirštamą kūrinių "Metus".

Kadangi prieš valandą vyko SLA 38 Kp. susirinkimas toje pačioje salėje, pasilikę nariai ir svečiai dalyvavo ir šiame susirinkime. Beveik visi SLA 38 Kp. nariai yra ir Lietuvių Darbininkų draugijos nariai. S. N.

Dr. Pranas Bagdas buvo išvykęs į Chicago dalyvauti savo brolio kun. dr. Vytauto Bagdonavičiaus 75 m. amžiaus sukakties paminėjime. Minėjimą rengė Lietuviškosios Knygos klubas, kuriai sukaktuvininkas ilgus metus vadovauja.

Solistas Stasys Citvaras, savo metu dainavęs įvairiose operose ir garsiajame kazokų chore, šiuo metu išsijungė į New Yorko vyrų "Perkūno" chorą ir, nors gyvena tolokai, repeticijoms atvyksta kas antrą savaitę. Čia jis matomas dainuojant šių metų Klaipėdos krašto minėjime.

Maironio lituanistinės mokyklos žiemos šventė — kalėdinė eglutė su vaidinimais įvyko sausio 8 dieną. Kultūros židinyje. Buvo Kalėdų senis su dovanomis vaikams.

Dr. Bronius Nemickas sausio 15 d. per Laisvės žiburio radiją trumpai priminė prieš 40 metų Clevelande mirusį Lietuvos prezidentą Antaną Smetoną.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

SUKAKTIES MINĖJIMAS

New Yorke įvyks sekmadienį, Vasario 19 d.

11 VAL. — IŠKILMINGOS PAMALDOS
APREIŠKIMO PARAPIJOS BAŽNYČIOJE BROOKLYNE

3 VAL. P. P. — MINĖJIMAS KULTŪROS ŽIDINYJE,
BROOKLYNE

KALBĖS: ALFONSE D'AMATO, JUNGTINIŲ VALSTIJŲ
SENATORIUS IŠ NEW YORKO.
LIETUVOS GENERALINIS KONSULAS
ANICETAS SIMUTIS IŠ NEW YORKO IR
INŽINIERIUS JONAS JURKŪNAS IŠ CHICAGOS.

MENINĖ PROGRAMĄ ATLIKS
SOLISTĖ RŪTA REGINA ŽYMANTAITĖ-PETERS
PROGRAMOS VEDĖJA: RŪTA DRAGŪNEVIČIŪTĖ

ĮEJIMAS — \$4, MOKSLEIVIAMS — TIK \$1.

NEW YORKO AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA
MALONIAI KVIEČIA VISUS MINĖJIME DALYVAUTI